Powszechny

Dziennik praw krajowych i rządowych

dla

kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi wraz z Księstwami Oświecimskiém i Zatorskiém, tudzież z Wielkiém Księstwem Krakowskiém.

Część XXX.

Wydana i rozesłana dnia 12. Listopada 1852.

Allgemeines

Landes-Gesetz- und Regierungsblatt

für das

Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Auschwitz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.

XXX. Stück.

Ausgegeben und versendet am 12. November 1852.

Jahrgang 1852.

194.

Traktat żeglugi między Austryją i Bawaryją

(Dziennik praw państwa, część XXXVIII., nr. 128, wydana dnia 23. Czerwca 1852),

zawarty w Wiedniu dnia 2. Grudnia 1851 r., ratyfikowany w Wiedniu 14. Maja 1852.

My Franciszek Józef Pierwszy, z Bożej łaski Cesarz Austryjacki; Król Węgierski i Czeski, Król Lombardyi i Wenecyi, Dalmacyi, Kroacyi, Slawonii, Galicyi, Lodomeryi i Illiryi; Arcyksiąże Austryi; Wielki Książe Krakowa; Książe Lotaryngii, Solnogrodu, Styryi, Karyntyi, Krainy, Bukowiny, Górnego i Dolnego Szląska, Wielki Książe Siedmiogrodu; Margrabia Morawii; uksiążęcony Hrabia Habsburga i Tyrolu i t. d.

czynimy wiadomo i zeznajemy niniejszem:

Gdy przez Pełnomocnika Naszego i Jego Kr. Mości Najjaśniejszego Króla Bawaryi, — w celu uregulowania stosunków żeglugowych na Dunaju i rzekach jego bocznych, — zawarty i podpisany został w Wiedniu na dniu 2. Grudnia 1851 traktat, obejmujący 17 artykułów i jeden artykuł osobny, którego osnowa opiewa słowo w słowo jak następuje:

Jego Ces. Król. Mość Najjaśniejszy Cesarz Austryi, Król Węgierski i Czeski etc., tudzież Jego Król. Mość Najjaśniejszy Król Bawarski etc. etc. powodowani życzeniem uchylenia przeszkód, stojących w drodze wolnemu użytkowaniu rzek, łączących Ich państwa i przerzynających takowe, tudzież pragnąc udzielić wszelkiej ulgi obrotowi na tychże drogach wodnych, rozkazali w tym celu rozpocząć układy, i mianowali Pełnomocnikami Swymi, a mianowicie:

Jego Ces. Król. Mość Najjaśniejszy Cesarz Austryi

mianował księcia Feliksa Schwarzenberg, kawalera wielkiego krzyża ces. austr. orderu Leopolda i Franciszka Józefa, kawalera orderu wojskowego Maryi Teresy etc., Jego Ces. Król. Apostolskiej Mości rzeczywistego tajnego Radzcę i Szambelana, Feldmarszałka-Lejtnanta, Prezydenta Ministrów i ministra ces. Dworu, tudzież spraw zewnętrznych etc., oraz

194.

Schifffahrts-Vertrag zwischen Oesterreich und Baiern,

(im Reichs-Gesetzblatte, XXXVIII. Stück, Nro. 128, ausgegeben am 23. Juni 1852),

abgeschlossen zu Wien am 2. Dezember 1851, und daselbst in den Ratifikazionen ausgewechselt am 14. Mai 1852.

Wir Franz Joseph der Erste, von Gottes Gnaden Kaiser von Oesterreich; König von Ungarn und Böhmen, der Lombardei und Venedigs, von Dalmazien, Kroazien, Slavonien, Galizien, Lodomerien und Illirien; Erzherzog von Oesterreich; Großherzog von Krakau; Herzog von Lothringen, Salzburg, Steier, Kärnthen, Krain, Bukowina, Ober- und Nieder-Schlesien; Großfürst von Siebenbürgen; Markgraf von Mähren; gefürsteter Graf von Habsburg und Tirol rc. rc.

thun kund und bekennen hiemit:

Nachdem zwischen Unseren Bevollmächtigten und jenem Seiner Majestät des Königes von Baiern, — zum Zwecke der Regelung der Schifffahrts-Verhältnisse auf der Donau und ihren Nebenflüssen — zu Wien am 2. Dezember 1851 ein, aus 17 Artikeln und einem Separat-Artikel bestehender Vertrag abgeschlossen und unterzeichnet worden ist, welcher von Wort zu Wort, wie folgt, lautet:

Seine Majestät der Kaiser von Oesterreich, König von Ungarn und Böhmen rc. rc. rc. und Seine Majestät der König von Baiern rc. rc. rc.

von dem Wunsche beseelt, die Hindernisse, welche bisher der freien Benützung der, Ihre Staaten verbindenden und durchströmenden Flüsse entgegenstanden, zu beseitigen, und dem Verkehre auf diesen Wasserstrassen jede mögliche Erleichterung zu gewähren, haben zur Erreichung dieses Zweckes Unterhandlungen eröffnen lassen, und zu Ihren Bevollmächtigten ernannt, nämlich:

Seine Majestät der Kaiser von Oesterreich,

Herrn Felix Fürsten zu Schwarzenberg, Großkreuz des kaiserlich-österreichischen Leopold- und des Franz Josephs-Ordens, Ritter des militärischen Marien-Theresien-Ordens rc., Seiner k. k. Apostolischen Majestät wirklichen geheimen Rath und Kämmerer, Feldmarschall-Lieutenant, Ministerpräsidenten und Minister des kaiserlichen Hauses und der auswärtigen Angelegenheiten rc., und

pana Jędrzeja de Baumgartner, kawalera ces. austr. orderu Leopolda etc., Jego Ces. Król. Apostolskiej Mości rzeczywistego tajnego Radzcę i Ministra handlu, przemysłu i budowli publicznych etc. etc.

Jego Król. Mość Najjaśniejszy Król Bawaryi

zamianował pana Maksymilijana hr. Lerchenfeld-Koefering, kawalera wielkiego krzyża bawarskiego orderu zasług św. Michała, Wielkiego Komandora bawarskiego orderu rycerzy domu św. Jerzego i Komandora orderu zasług korony bawarskiej, kawalera ces. rossyjskiego orderu św. Anny I. klasy z brylantami, i król. pruskiego orderu orła czerwonego I. klasy z dyjamentami, Komandora Wielkiego krzyża król. szwedzkiego orderu gwiazdy północnej, wielkiego krzyża król. portugalskiego orderu Chrystusa i król. sardyńskiego orderu śś. Maurycego i Łazarza, Wielkiego Komandora król. greckiego orderu Zbawiciela; Jego król. Mości Szambelana i dziedzicznego Radzcę Stanu królestwa Bawaryi, nadzwyczajnego Posła i umocowanego Ministra na Dworze ces. król. austryjackim etc.,

którzy, przejrzawszy wzajemnie pełnomocnictwa swoje i znalazłszy takowe wystawione w dobrej i należytej formie, zgodzili się w punktach następujących:

Artykuł 1.

Żegluga na Dunaju i jego brzegach bocznych wolną będzie dla okrętów wszystkich narodów od tych punktów, w których wspomniona rzeka i jej rzeki boczne są spławnemi, w całym obrębie państw kontraktujących.

Prawo żeglugi z jednego państw kontraktujących do drugiego służyć będzie wzajemnie tylko poddanym państw kontraktujących; jednakże wolno będzie okrętom obcym żeglującym z miejsca położonego zewnątrz obrębu rzek państw kontraktujących, lub wracającym tamże, przewozić rzeczy z jednego z tychże państw do drugiego.

Każde z państw kontraktujących będzie mogło ograniczyć żeglugę wewnętrzną, t. j. prawo przewożenia osób i rzeczy z jednego brzegu obrębu swego na drugi brzeg obrębu tego samego, na poddanych swoich własnych; jednakże będą mogły okręty jednego z państw kontraktujących, jeżeli przy okazyi większych jazd, które z kraju własnego czynią, lub przy powrocie do kraju własnego przerzynają obręb drugiego państwa, w części lub w całości, przewozić osoby i towary w kierunku jazdy swojej pomiędzy brzegami tegoż ostatniego obrębu.

Artykuł 2.

Wszelkie uprawnienia wyłączne, prowadzenia żeglugi na rzekach rzeczonych i równie jak wszelkie korzyści jakiegobądź rodzaju, służące dotąd towa-

Herrn Andreas Ritter v. Baumgartner, Ritter des kaiserlich-österreichischen Leopold-Ordens 2c., Seiner k. k. Apostolischen Majestät wirklichen geheimen Rath und Minister für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten 2c., und

Seine Majestät der König von Baiern.

Herrn Maximilian Grafen von Lerchenfeld-Köfering, Großkreuz des baierischen Verdienst-Ordens vom heiligen Michael, Großkommenthur des baierischen Haus-Ritter-Ordens vom heiligen Georg und Kommenthur des Verdienst-Ordens der baierischen Krone; Ritter des kaiserlich-russischen St. Annen-Ordens 1. Klasse in Brillanten und des königlich-preußischen rothen Adler-Ordens 1. Klasse in Diamanten Kommandeur-Großkreuz des königlich-schwedischen Nordstern-Ordens, Grißkreuz des königlich-portugiesischen Christus-Ordens und des königlich-sardinischen Ordens vom heiligen Moriz nnd Lazarus, dann Großkommenthur des königlich-griechischen Erlöser-Ordens — Allerhöchst Ihren Kämmerer und erblichen Reichsrath des Königreiches Baiern, außerordentlichen Gesandten und bevollmächtigten Minister am kaiserlich-österreichischen Hofe 2c.,

welche, nachdem sie ihre Vollmachten gegenseitig eingesehen und in guter und gehöriger Form befunden, über nachstehende Bestimmungen sich geeignet haben:

Artikel 1.

Die Schifffahrt auf der Donau und ihren Nebenflüssen soll von den Punkten, wo dieser Strom und seine Nebenflüsse schiffbar werden, durch das ganze Gebiet der kontrahirenden Staaten für Schiffe aller Nazionen frei seyn.

Zu der Schifffahrt aus einem der kontrahirenden Staaten in den anderen sind gegenseitig nur die Unterthanen der kontrahirenden Staaten berechtiget; doch soll fremden Schiffen, die in der Fahrt aus einem jenseits des Flußgebietes der kontrahirenden Staaten gelegenen Orte, oder auf der Rückfahrt dahin begriffen sind, gestattet seyn, auch Güter von dem einen dieser Staaten in den anderen zu verbringen.

Jedem der kontrahirenden Staaten steht es frei, die Binnenschifffahrt, d. i. die Befugniß zur Beförderung von Personen und Waaren von einem Uferplatze seines Gebietes nach einem anderen Uferplatze desselben Gebietes auf seine eigenen Unterthanen zu beschränken; doch dürfen Schiffe eines der kontrahirenden Staaten, wenn sie gelegentlich größerer, vom eigenen Lande aus- oder dahin zurückgehenden Fahrten, das Gebiet des anderen Staates ganz oder theilweise durchfahren, in der Richtung ihrer Fahrt auch zwischen den Uferplätzen dieses letzteren Gebietes Personen und Waaren befördern.

Artikel 2.

Alle ausschließlichen Berechtigungen, Schifffahrt auf den genannten Flüssen und Strömen zu treiben, sowie alle wie immer gearteten Begünstigungen, welche Schiffer-

rzystwom żeglarskim lub innym korporacyjom i osobom, znoszą się zupełnie, i podobne uprawnienia w przyszłości nikomu nadane nie będą.

Na regale pocztowe, tudzież na przewozy i inne zakłady do przewożenia z jednego brzegu na brzeg przeciwległy, postanowienia niniejsze nie mają zastosowania.

Artykuł 3.

Państwa kontraktujące przyjmują na siebie obowiązek, za wspólnem porozumieniem wydać przepisy jednostajne do wykonywania żeglugi i policyi rzecznej na podstawie przepisów, w tej mierze już istniejących, i z uwzględnieniem zasad ustanowionych za porozumieniem na innych rzekach niemieckich.

Artykuł 4.

Wszelkie prawo do targu, składu, przeładowania, pierwszeństwa w kupnie, jakiekolwiek dotąd na rzekach wspomnionych istniały, niniejszem na zawsze zniesionemi zostają bez żadnego wyjątku, i z tego powodu żaden żeglarz nie może być na przyszłość przymuszonym, wbrew postanowieniom traktatu niniejszego i przeciw swej woli wyładowywać lub też zatrzymywać się na jakiem miejscu przez czas oznaczony.

Artykuł 5.

Wykonywać żeglugę na rzekach wspomnionych na przestrzeniach za wolne deklarowanych, dozwala się każdemu, ktokolwiek zaopatrzony jest w statki stosowne, i otrzymał pozwolenie na to od swej zwierzchności krajowej. W tym względzie wydane zostaną w drodze porozumienia wzajemnego bliższe rozporządzenia.

Artykuł 6.

Jazdy kolejne między kupcami i żeglarzami jednego lub więcej miast nadbrzeżnych dozwolone tylko będą pod warunkami zdolnemi przeszkodzić utworzeniu się monopolium szkodliwego żegludze wolnej.

Artykuł 7.

Na Dunaju od granicy bawarsko-wirtembergskiej aż do Węgier, tudzież na rzekach spławnych bocznych tejże przestrzeni znosi się wszelkie dotąd istniejące cła wodne, równie jak inne opłaty jakiegobądź nazwiska, któremi żegluga obarczoną była, oprócz tego także istniejące w pewnych miejscach cła komunalne, a to od terminu bliżej wspólnie oznaczyć się mającego.

Rząd austryjacki ureguluje w czasie jak najkrótszym należytości żeglugowe na tejże przestrzeni, a to w taki sposób, ażeby takowe o ile możności

gilden oder anderen Körperschaften und Personen bisher eingeräumt waren, sind hiemit gänzlich aufgehoben, und es sollen dergleichen Berechtigungen auch in Zukunft Niemanden ertheilt werden.

Auf das Postregal, sowie auf die Fähren und anderen Anstalten zur Ueberfahrt von einem Ufer zu dem gegenüber liegenden, beziehen sich die gegenwärtigen Bestimmungen nicht.

Artikel 3.

Die kontrahirenden Staaten verpflichten sich, einverständlich gleichförmige Vorschriften für die Ausübung der Schifffahrt und die Handhabung der Strompolizei, auf Grundlage der in diesen Beziehungen bereits bestehenden Anordnungen und mit Berücksichtigung der auf anderen deutschen Strömen durch Uebereinkunft festgestellten Grundsätze, zu erlassen.

Artikel 4.

Alle bisher an den genannten Strömen und Flüssen bestandenen Stappel-, Niederlags-, Umschlags- und Vorkaufsrechte sind hierdurch ohne Ausnahme für immer aufgehoben, und es kann aus diesem Grunde künftig kein Schiffer gezwungen werden, den Bestimmungen des gegenwärtigen Vertrages zuwider, gegen seinen Willen aus- oder umzuladen, oder eine bestimmte Zeit an einem Orte zu verweilen.

Artikel 5.

Die Ausübung der Schifffahrt auf den genannten Strömen und Flüssen innerhalb der als frei erklärten Strecken ist einem Jeden gestattet, welcher mit geeigneten Fahrzeugen versehen, von seiner Landesobrigkeit hiezu die Erlaubniß erhalten hat. Es werden hierüber nähere Anordnungen vereinbart werden.

Artikel 6.

Reihefahrten zwischen den Kaufleuten und Schiffen einer oder mehrerer Uferstädte können nur unter solchen Bedingungen gestattet werden, welche zur Verhinderung des Entstehens eines der freien Schifffahrt hinderlichen Monopoles geeignet sind.

Artikel 7.

Auf der Donau, von der baierisch-würtembergischen Grenze bis Ungarn, sowie auf den schiffbaren Nebenflüssen dieser Stromstrecke werden sämmtliche bisher bestandene Wasserzölle, sowie alle anderen unter was immer für Namen bekannten Abgaben, womit die Schifffahrt belastet war, sodann von einem noch näher zu vereinbarenden Termine an, die an einigen Orten noch bestehenden Kommunalzölle aufgehoben.

Die österreichische Regierung wird die Schifffahrts-Gebühren auf der Donaustrecke vom Eintritte nach Ungarn bis zum Austritte in die Türkei, sowie auf den, in diese

uproszczone i umiarkowane zostały, aby ograniczyć liczbę punktów, gdzie się pobierać mają, i ażeby były pobierane zarówno bez względu na pochodzenie żeglarza, okrętu i ładunku i na miejsce przeznaczenia jego.

Artykuł 8.

Między opłatami wspomnionemi w artykule poprzedzającym, nie są objęte:

a) opłaty właściwe od wchodu, wychodu i przechodu, mające być opłacanemi według powszechnych ustaw celnych, od okrętów i towarów. Gdyby zaś towar jaki całą drogę przez obręb państwa na wodzie odbywał, wówczas wolnym będzie od cła przechodowego;

b) opłaty od zużywania (podatki konsumcyjne i dopłaty do takowych), mające być składanemi od przedmiotów w konsumcyję przechodzących, w całym kraju lub w pewnych miejscach pod tym warunkiem, iż przedmioty pochodzące z kraju innego, a względnie z innego miejsca, nie będą podlegać opłacie wyższej jak te, które są produkowane w kraju lub w miejscu samem;

c) należytości od użycia pewnych zakładów publicznych, np. żurawiów (kranów), wozów, budow dylowych, składów, tudzież należytości za podjęte prace, np. za otwarcie śluz i mostów, spuszczanie masztów, za usługi locmanów i sterników. Jednakże należytości wspomnione pobierane będą bez względu na pochodzenie żeglarza okrętu i ładunku zarówno, według pewnych publicznie ogłoszonych taryf, i tylko za rzeczywiste użycie zakładów i rzeczywiście podjęte prace; takowe należytości nie będą podwyższone nad obecny wymiar od urządzeń już obecnie istniejących, a przy nowo założonych nie będą oznaczone wyżej jak potrzeba do pokrycia procentów od kapitału zakładowego i kosztów utrzymania;

d) każdemu rządowi wolno uregulować należytości od kanałów, wszelako i te opłaty nie powinny być większe nad to, co potrzeba do zwrotu procentów kapitału zakładowego i kosztów utrzymania.

Artykuł 9.

Każdy właściciel lub przewodnik okrętu winien przekraczając liniję celną jednego z państw kontraktujących, złożyć manifest okrętowy władzy do tego przeznaczonej.

Tam gdzie przepisana jest deklaracyja celna obejmująca cały ładunek okrętowy, zastępuje takowa miejsce manifestu okrętowego.

Bliższe przepisy tak co do tego przedmiotu, jakoteż co do zaprowadzenia ulg w postępowaniu celnem z okrętami pod zamknięciem, wydane będą za wspólnem porozumieniem.

Donaustrecke einmündenden Nebenflüssen alsbald einer Regulirung in dem Sinne unterziehen, daß dieselben thunlichst vereinfacht und ermässiget, auf einige wenige Einhebungspunkte beschränkt und gleichmässig ohne Rücksicht auf die Herkunft des Schiffers, des Schiffes und der Ladung und auf die Bestimmung der letzteren erhoben werden.

Artikel 8.

Unter den, im vorhergehenden Artikel erwähnten Abgaben sind nicht begriffen:

a) die eigentlichen Ein-, Aus- und Durchgangs-Abgaben, welche von den Schiffen und Waaren nach den allgemeinen Zollgesetzen zu entrichten sind. Sollte jedoch eine Waare den ganzen Weg durch das Staatsgebiet auf der Wasserstrasse zurücklegen, so ist sie vom Durchganszolle frei;

b) die Verbrauchs-Abgaben (Verzehrungssteuern und Verzehrungssteuerzuschläge), welche für die in den Gebrauch übergehenden Gegenstände im ganzen Lande, oder an einzelnen Orten zu entrichten sind, unter der Bedingung, daß die von einem anderen Lande oder beziehungsweise von einem anderen Orte herkommenden Gegenstände nicht höher belegt werden, als die im Lande oder Orte selbst erzeugten;

c) die Gebühren für Benützung gewisser öffentlicher Anstalten, z. B. für Krahnen, Wagen, Bohlwerke, Niederlagen, dann jene für geleistete Arbeiten, z. B. für Schleußen- und Brückenöffnung, Niederlegung von Mastbäumen, Lootsen- und Steuermannsdienste. Doch sind diese Gebühren ohne Rücksicht auf die Herkunft des Schiffers, des Schiffes oder der Ladung gleichmässig nach bestimmten, öffentlich kundgemachten Tarifen, und nur für wirklich benützte Anstalten und wirklich geleistete Arbeiten einzuheben, für bereits bestehende Einrichtungen dieser Art über das gegenwärtige Ausmaß nicht zu erhöhen und bei neu errichteten nicht höher zu bestimmen, als zur Deckung der Zinsen des Anlagekapitales und der Unterhaltungskosten erforderlich ist;

d) die Regulirung der Kanalgebühren bleibt jeder Regierung überlassen. Es sollen jedoch auch diese Gebühren nicht höher seyn, als zum Ersatze der Zinsen des Anlagekapitales und der Unterhaltungskosten nothwendig ist.

Artikel 9.

Jeder Schiffs-Inhaber oder Führer ist gehalten, bei Ueberschreitung der Zollgrenze eines der kontrahirenden Staaten der hiezu bestimmten Behörde ein Schiffsmanifest zu übergeben.

Dort, wo eine, die gesammte Schiffsladung umfassende Zolldeklarazion vorgeschrieben ist, vertritt dieselbe die Stelle des Schiffsmanifestes.

Die näheren Vorschriften hierüber, sowie über ein erleichtertes Zollverfahren bei Schiffen unter Raumverschluß, werden im gemeinsamen Einverständnisse erlassen werden.

Artykuł 10.

Do wykonywania porządku żeglugi i przepisów policyi rzecznej, równie jak do osądzenia wydarzających się przekroczeń, ustanowioną będzie w państwach kontraktujących potrzebna ilość sądów policyjnych rzecznych, których zakres, postępowanie i działanie prawne ich rozstrzygań bliżej oznaczone zostanie.

Artykuł 11.

Państwa kontraktujące przyjmują obowiązek, polecić swoim władzom celnym i policyjnym, ażeby urzędnikom drugiego państwa przy pełnieniu czynności urzędowych, potrzebnych do wykonywania policyi rzecznej, wzajemnie dodawały pomocy w wszelkim sposobie, i udzielały na żądanie wiadomości o skutkach rozpoczętych śledztw i wszelkie inne wyjaśnienia.

Artykuł 12.

Państwa kontraktujące obowiązują się przyłożyć starania szczególniej o to, aby ścieżka flisowska w ich obrębie według potrzeby żeglugi była zrobioną, w stan dobry wprawianą i w takowym utrzymywaną.

Obowiązują się prócz tego, każde w granicach obrębu swego usunąć swoim kosztem znajdujące się w wodzie spławnej przeszkody żeglugi, a za nim się to uskuteczni, zaopatrzyć znakami ostrzegającemi kamienie, drzewa i t. p., znajdujace się w wodzie spławnej lub w bliskości jej, tudzież nie dozwalać budowli w rzekach lub na brzegach, mogących być szkodliwemi dla żeglugi.

Nad mostami już istniejącemi lub na takowych, zaprowadzone będą tam, gdzie przechodzą okręty żaglowe, takie urządzenia, żeby ulżyć kierowaniu masztów.

Będzie także najusilniejszem staraniem, ażeby nie sprowadzić przerwy lub utrudzenia żeglugi przez młyny, inne maszyny poruszające i urządzenia z kołami, przez staczanie kamieni z łomów i pokład rumowisk nad samym brzegiem.

Zakładania miejsc stosownych do lądowania i ładowania i portów zimowych dla ochrony okrętów, doznawać będzie wszelkiej pomocy.

Na przestrzeniach tych rzek, które stanowią granicę między państwami kontraktującemi, zakładane być mogą budowle nadbrzeżne i rzeczne tylko za wspólnem porozumieniem, a tym końcem udzielane będą plany odnoszące się do tego drugiemu rządowi interesowanemu. Do tego udzielania obowiązane są w Bawaryi rządy obwodowe, w Austryi naczelnicy obwodowi lub rządy obwodowe, a tam gdzie takowych nie ma, namiestnikostwa.

Artikel 10.

Zur Handhabung der Schifffahrts-Ordnung und der Flußpolizei-Vorschriften, sowie zur Aburtheilung der sich ergebenden Kontravenzionen wird in den kontrahirenden Staaten die erforderliche Anzahl von Flußpolizei-Gerichten bestellt, und deren Wirkungskreis, Verfahren und die Rechtswirkung ihrer Entscheidungen näher normirt werden.

Artikel 11.

Die kontrahirenden Staaten verpflichten sich, ihren Zoll- und Polizeibehörden die Weisung zu ertheilen, den Beamten des anderen Staates bei den zur Handhabung der Flußpolizei nöthigen ämtlichen Verrichtungen gegenseitig in aller Weise behilflich zu seyn, auch auf Verlangen die Ergebnisse eingeleiteter Untersuchungen und überhaupt jede andere gewünschte Auskunft bereitwilligst zu ertheilen.

Artikel 12.

Die kontrahirenden Staaten machen sich anheischig, eine besondere Sorgfalt darauf zu verwenden, daß auf ihrem Gebiete der Leinpfad überall nach Maßgabe des Bedürfnisses der Schifffahrt hergestellt, in guten Stand gesetzt und darin erhalten werde.

Sie verbinden sich ferner, jeder in den Grenzen seines Gebietes, die im Fahrwasser sich befindenden Hindernisse der Schifffahrt auf ihre Kosten wegräumen, und jedesmal bis dieses geschehen, die im Fahrwasser oder in dessen Nähe befindlichen, der Schifffahrt gefährlichen Steine, Bäume 2c. mit Warnungszeichen versehen zu lassen, auch keine, die Sicherheit der Schifffahrt gefährdenden Strom- oder Uferbauten zu gestatten.

Ueber oder auf den vorhandenen Brücken werden dort, wo Segelschiffe vorzukommen pflegen, Vorkehrungen, um die Handhabung der Masten zu erleichtern, getroffen.

Es wird auch kräftigst Sorge getragen werden, daß durch Mühlen und andere Trieb- und Räderwerke, durch Hinabrollen von Blöcken aus den Steinbrüchen und Lagerung des Abraumes hart am Ufer eine Hemmung oder Erschwerung der Schifffahrt nicht verursacht werde.

Die Anlegung von Landungs- und Ladeplätzen und schützenden Winterhäfen soll nach Bedürfniß befördert werden.

An denjenigen Fluß-Strecken, welche zwischen den kontrahirenden Staaten die Grenze bilden, sollen Uferbauten und Stromwerke nur im gemeinsamen Einverständnisse angelegt, und zu diesem Ende die hierauf bezüglichen Pläne der anderen betheiligten Regierung mitgetheilt werden. Diese Mittheilung liegt in Baiern den Kreisregierungen, in Oesterreich den Kreispräsidenten oder den Kreisregierungen, und wo diese nicht bestehen, den Statthaltereien ob.

Zezwolenie do zamierzonych budowli uważanem będzie za dane, jeżeli od dnia doręczenia planów upłynie sześć tygodni, a odpowiedź na to nie nastąpi. Traktaty i zwyczaje odnoszące się do wspólnych budowli, lub do łożenia dodatków do budowli na pojedyńczych rzekach lub przestrzeniach rzek, zostają w swej mocy.

Artykuł 13.

Zaraz po zawarciu traktatu niniejszego, złożona będzie komisyja z biegłych w rzeczy, którzy objadą przestrzeń Dunaju od granicy bawarsko-wirtemberskiej aż do Wiednia, tudzież rzeki Inn i Salcach, w przestrzeni od Kufstein i Hallein aż do ujścia onychże, i dochodzić będą co potrzeba do zaprowadzenia i utrzymania regularnej żeglugi, tudzież oznaczą kolejność prac owych z uwagą na ich związek z sobą i ich większą lub mniejszą nagłość.

Na podstawie zdania tejże komisyi, nastąpi dalsze porozumienie państw kontraktujących co do prac przedsięwziąć się mających, jakoteż co do czasu ich ukończenia.

Po trzech latach, licząc od chwili owego porozumienia, lub jeżeliby tego była potrzeba, jeszcze pierwej odbędzie się nowa objazdka rzeczonych przestrzeni rzecznych, w celu przekonania się o ich stanie, o skutkach poczynionych środków do ich ulepszenia, równie jak o nowych przeszkodach, któreby może stanęły w drodze żegludze regularnej.

Takowe objeżdżanie powtarzać się będzie następnie co trzy lata.

Najdalej w sześć tygodni po takiem objechaniu peryjodycznem zejdzie się w Wiedniu komisyja rewizyjna, do której wydeleguje każde państwo kontraktujące jednego pełnomocnika, w celu przekonania się o dokładnem przestrzeganiu traktatu, uchylenia zażaleń i obradzenia nowych ulżeń dla handlu i żeglugi.

Wnioski komisyi podlegać będą potwierdzeniu właściwych rządów.

Artykuł 14.

Gdyby okręt jaki lub załogę jego spotkało nieszczęście, władze miejscowe obowiązane będą starać się o to, aby potrzebne śroki ratunku i bezpieczeństwa jak najspieszniej użytemi były.

Tym końcem władze miejscowe otrzymają potrzebne ogólne instrukcyje, a istniejące już w tym względzie rozporządzenia ponowione będą. Jeżeliby gdziekolwiekbądź na rzeczonych rzekach istnieć miało prawo do wyrzucizny, takowe zniesionem zostaje na zawsze.

Die Zustimmung zu den beabsichtigten Anlagen wird als gegeben erachtet, wenn vom Tage der Zustellung der betreffenden Pläne an, sechs Wochen verflossen sind, ohne daß eine Rückäußerung erfolgt ist. — Die in Beziehung auf gemeinschaftliche Bauten oder Beitragsleistungen zu den Herstellungen auf einzelnen Flüssen und Fluß-Strecken bestehenden Verträge und Observanzen bleiben in Kraft.

Artikel 13.

Sogleich nach Abschluß des gegenwärtigen Vertrages wird eine Kommission von Sachkundigen niedergesetzt werden, welche die Donau auf der Strecke von der baierisch-würtembergischen Grenze bis Wien, dann den Inn und die Salzach auf der Strecke von Kufstein und Hallein bis zu ihrer Einmündung befahren, und das, was zur Herstellung und Erhaltung der geregelten Schifffahrt zu geschehen hat, erheben und unter Hervorhebung der Reihenfolge der Arbeiten mit Hinsicht auf ihren Zusammenhang und ihre größere oder geringere Dringlichkeit bezeichnen wird.

Auf Grund des Gutachtens dieser Kommission wird eine weitere Verständigung der kontrahirenden Staaten über die zu übernehmenden Arbeiten und die Zeit ihrer Vollendung erfolgen.

Nach drei Jahren, vom Zeitpunkte dieser Verständigung angefangen, oder wenn es sich als nöthig erweisen sollte, noch früher, wird eine neuerliche Befahrung der erwähnten Strom- und Fluß-Strecken erfolgen, um ihre Beschaffenheit, die Wirkung der zu ihrer Verbesserung getroffenen Maßregeln und die etwa eingetretenen neuen Hindernisse einer regelmässigen Schifffahrt zu untersuchen und festzustellen.

Diese Befahrung wird auch später von drei zu drei Jahren wiederholt werden.

Längstens sechs Monate nach dieser periodischen Befahrung wird dann jedesmal in Wien eine Revisions-Kommission sich vereinigen, zu welcher jeder der kontrahirenden Staaten einen Bevollmächtigten delegirt, um sich von der vollständigen Beobachtung des Vertrages zu überzeugen, Beschwerden abzustellen und neuere Erleichterungen für den Handel und Schifffahrt zu berathen.

Die Anträge der Kommission unterliegen der Genehmigung der betreffenden Regierungen.

Artikel 14.

Sollte ein Schiff, oder dessen Mannschaft verunglücken, so sind die Ortsobrigkeiten verpflichtet, dafür zu sorgen, daß die erforderlichen Rettungs- und Sicherungs-Anstalten so schnell wie möglich getroffen werden.

Zu diesem Ende werden die Lokalbehörden mit den nöthigen allgemeinen Instrukzionen versehen, und die bereits bestehenden Verordnungen erneuert werden. Sollte irgendwo an den genannten Strömen und Flüssen ein Strandrecht ausgeübt werden, so wird solches für immer aufgehoben.

Artykuł 15.

Pod rzekami bocznemi Dunaju rozumieć należy w traktacie niniejszym drogi wodne, tak naturalne jak sztuczne, które czy to wprost, czy pośrednio, wpadają do tejże rzeki lub do rzek jej bocznych.

Równie też w traktacie niniejszym pod żeglugą rozumieć się ma także przewóz na tratwach.

Artykuł 16.

Rząd król. wirtemberski wezwanym zostanie do przystąpienia do traktatu niniejszego zaraz po wymianie ratyfikacyj.

Artykuł 17.

Traktat niniejszy przedłożonym zostanie natychmiast z każdej strony do najwyższej ratyfikacyi, a zamiana dokumentów ratyfikacyjnych nastąpi w Wiedniu najdalej w przeciągu 4 tygodni od dnia dzisiejszego licząc.

Działo się w Wiedniu dnia drugiego Grudnia roku tysiąc ośmset pięćdziesiątego pierwszego.

(L. S.) F. Schwarzenberg m. p., F. M. L. **(L. S.)** Hrabia **Lerchenfeld** m. p.
(L. S.) A. Baumgartner m. p.

Artykuł osobny.

(Do Artykułu 2. traktatu otwartego).

Z uwagi na zachodzącą okoliczność, iż w Austryi towarzystwu żeglugi parowej udzielony został szczególny przywilej najwyższy i zabezpieczenie przeciw obcej konkurencyi aż do 17. Września 1880 r., a właściwość stosunków obrotowych nie pozwala zaprowadzić już obecnie w tym względzie jakiejbądź zmiany; przeto rząd cesarski zastrzegł sobie pod względem wykonywania żeglugi parowej na Dunaju, wstrzymać wykonanie postanowień, objętych art. 2.

Jak długo wspomniony wyjątek trwać będzie, rząd król. bawarski zastrzega sobie pod względem obrotu okrętów parowych na przestrzeni bawarskiej Dunaju, prawo wzajemności. Tymczasem zostawia się towarzystwom żeglugi parowej stron obudwóch, porozumieć się między sobą względem rozciągnienia żeglugi na części rzeki, należące do obrębu państwa drugiego.

Obadwa rządy rozpoczną potrzebne kroki do takiego porozumienia, przyczem starać się będą o to, ażeby żegludze parowej bawarskiej dozwolonem było odbywać jazdy na Dunaju austryjackim aż pod Wiedeń, za wzajemnem dozwoleniem dla austryjackiego uprzywilejowanego towarzystwa, odbywania jazd na Dunaju bawarskim i jego rzekach bocznych.

Artikel 15.

Unter den Nebenflüssen der Donau sind im gegenwärtigen Vertrage sowohl die natürlichen, als die künstlichen Wasserstrassen zu verstehen, welche, sei es unmittelbar, oder mittelbar, in diesen Strom, oder in einen seiner Nebenflüsse gelangen.

Ebenso ist im gegenwärtigen Vertrage unter Schifffahrt auch die Floßfahrt begriffen.

Artikel 16.

Die königlich-würtembergische Regierung wird alsbald nach Auswechslung der Ratifikazionen zu dem Beitritte zum gegenwärtigen Vertrage eingeladen werden.

Artikel 17.

Der gegenwärtige Vertrag soll alsbald von jeder Seite zur Allerhöchsten Ratifikazion vorgelegt und die Auswechslung der Ratifikazions-Urkunden längstens innerhalb vier Wochen, vom heutigen Tage an, zu Wien vollzogen werden.

So geschehen zu Wien am zweiten Dezember des Jahres Eintausend achthundert fünfzig und eins.

(L. S.) F. Schwarzenberg m. p., FML. **(L. S.) Graf v. Lerchenfeld** m. p.
(L. S.) A. Baumgartner m. p.

Separat-Artikel.

(Zu Artikel 2 des Vertrages.)

In Bezug auf die Ausübung der Dampfschifffahrt auf der Donau hat sich die kaiserliche Regierung mit Rücksicht auf den thatsächlichen Umstand, daß in Oesterreich der bestehenden Dampfschifffahrtsgesellschaft ein besonderes Allerhöchstes Privilegium verliehen und Schutz gegen fremde Konkurrenz bis zum 17. September 1880 zugesichert worden ist, und daß die eigenthümlichen Verkehrsverhältnisse nicht gestatten, hierin schon jetzt eine Aenderung eintreten zu lassen, vorbehalten, der Ausführung der Bestimmungen des Artikel 2 Anstand zu geben.

So lange diese Ausnahme besteht, wird sich von der königlich-baierischen Regierung in Beziehung auf den Verkehr der österreichischen Dampfschiffe auf den baierischen Stromstrecken die Reziprozität vorbehalten. Vorläufig soll es den dermalen bestehenden beiderseitigen Dapfschifffahrts-Anstalten überlassen bleiben, durch Uebereinkunft unter sich über die Ausdehnung des Betriebes der Dampfschifffahrt auf die, dem Gebiete des anderen Uferstaates angehörigen Theile des Flusses sich zu verständigen.

Ein solches Uebereinkommen soll sofort unter Mitwirkung der beiden Regierungen eingeleitet und hiebei dahin getrachtet werden, daß der baierischen Dampfschifffahrt die freie Befahrung der österreichischen Donau bis Wien gegen das gleichmässige Zugeständniß der freien Befahrung der baierischen Donau und ihrer Nebenflüsse durch die österreichische privilegirte Gesellschaft gestattet werde.

Rząd c. k. austryjacki obowiązuje się na każdy przypadek nie przedłużać wspomnionego przywileju i przyrzeczenia ochrony przeciw obcej konkurencyi nad termin 17. Września 1880 r., jeżeliby jeszcze wcześniej nie nastąpiła jaka modyfikacyja w tym względzie.

(Do artykułu 7. traktatu otwartego).

Termin, od którego zacząwszy ustać mają wszelkie opłaty żeglugowe pobierane obecnie przez gminy lub inne osoby prywatne na przestrzeni Dunaju od granicy między Bawaryją a Wirtembergiem aż do Węgier, tudzież na rzekach bocznych, wpływających do Dunaju na tejże przestrzeni, a których wykupienie w skutek traktatu niniejszego każde państwo w obrębie swoim bierze na siebie, stanowi się do końca r. 1855.

(Do Artykułu 16. traktatu otwartego).

Austryja przyjmuje obowiązek wyrobić u rządów, od których zawisła żegluga na Dunaju niższym i jego rzekach bocznych zewnątrz obrębu państw austryjackich, ażeby okrętom i towarom przychodzącym z Dunaju wyższego nie austryjackiego i jego rzek bocznych, udzielone były te same korzyści w przejeździe na wspomnionej przestrzeni Dunaju niższego aż do morza, jakich doznają towary i okręty austryjackie. Austryja otrzymuje upoważnienie wejść z rządami wspomnionemi w układy i ułożyć się z niemi w potrzebnych punktach.

Powyższe artykuły osobne będą mieć tę samą moc, jak gdyby były zamieszczone słowo w słowo w traktacie głównym podpisanym na dniu dzisiejszym, takowę też wraz z nim, w jednym a tym samym czasie ratyfikowanemi być winny.

W dowód czego Pełnomocnicy akt niniejszy podpisali i na nim pieczęcie swoje wycisnęli.

Działo się w Wieduiu dnia drugiego Grudnia roku tysiąc ośmset pięćdziesiątego pierwszego.

(L. S.) F. Schwarzenberg m. p., F. M. L. **(L. S.)** Hrabia **Lerchenfeld** m. p.
(L. S.) A. Baumgartner m. p.

Przeto My, po rozważeniu wszystkich postanowień niniejszego traktatu, potwierdzamy takowy, przyrzekając oraz słowem Naszem Cesarskiem za Nas i Następców Naszych, takowego w całej jego osnowie przestrzegać i przestrzeganie jego polecić.

W dowód czego akt niniejszy własnoręcznie podpisaliśmy i na nim pieczęć Naszą Cesarską wycisnąć rozkazaliśmy.

Die kaiserlich-königliche österreichische Regierung verpflichtet sich, das genannte Privilegium und die Zusicherung des Schutzes gegen fremde Konkurrenz, wenn hierin nicht schon früher eine Modifikazion sollte erzielt werden können, jedenfalls nicht über den Termin vom 17. September 1880 auszudehnen.

(Zu Artikel 7 des Vertrages.)

Der Termin, von welchem an alle diejenigen Schifffahrts-Abgaben aufzuhören haben, die zur Zeit von Kommunen oder sonstigen Privatberechtigten auf der Donaustrecke von der Grenze zwischen Baiern und Würtemberg bis Ungarn und auf den, in diese Stromstrecke einmündenden Nebenflüssen noch erhoben werden, und deren Ablösung in Folge dieser Uebereinkunft von dem betreffenden Staate zu bewirken ist, wird auf das Ende des Jahres 1855 festgesetzt.

(Zu Artikel 16 des Vertrages.)

Oesterreich übernimmt die Verpflichtung bei den Staaten, von denen die Schifffahrt auf der unteren Donau außerhalb des Bereiches der österreichischen Staaten und deren Nebenflüssen abhängt, dahin zu wirken, daß den Waaren und Schiffen, welche von der oberen nicht österreichischen Donau und ihren Nebenflüssen kommen, bei ihrer Fahrt auf der erwähnten Strecke der unteren Donau und bis in's Meer dieselben Begünstigungen eingeräumt werden, welche die österreichischen Waaren und Schiffe genießen. Es wird ermächtiget, mit den genannten Staaten dießfalls in Unterhandlung zu treten und mit ihnen die betreffenden Erklärungen zu vereinbaren.

Die vorstehenden Separat-Artikel sollen eben so giltig seyn, als wenn sie Wort für Wort in den heute unterzeichneten Hauptvertrag eingerückt wären; auch sollen sie zu gleicher Zeit mit demselben ratifizirt werden.

Zur Urkunde dessen haben die Bevollmächtigten diesen Akt unterzeichnet und ihm ihre Insiegel beigedrückt.

So geschehen zu Wien am zweiten Dezember des Jahres Eintausend achthundert fünfzig und eins.

(L. S.) F. Schwarzenberg m. p., FML. **(L. S.) Graf v. Lerchenfeld** m. p.
(L. S.) A. Baumgartner m. p.

So haben Wir nach Prüfung sämmtlicher Bestimmungen dieses Vertrages, denselben gutgeheißen und genehmiget; versprechen auch mit Unserem kaiserlichen Worte für Uns und Unsere Nachfolger, denselben seinem ganzen Inhalte nach getreu zu beobachten und beobachten zu lassen.

Zu dessen Bestätigung haben Wir gegenwärtige Urkunde eigenhändig unterzeichnet, und selber Unser kaiserliches Insiegel beifügen lassen.

Działo się w Naszem Cesarskiem głównem i rezydencyjonalnem mieście Wiedniu, dnia piątego Stycznia roku Pańskiego tysiąc ośmset piećdziesiątego drugiego, Naszego panowania w roku czwartym.

Franciszek Józef.

Schwarzenberg m. p.

Z rozkazu Jego Cesarsko-Królewskiej
Apostolskiej Mości:

Ig. Kawaler Liehmann a Palmrode,
Konsylijarz nadworny i ministeryjalny.

195.

Traktat między Austryją i Bawaryją,

(Dziennik praw państwa, cześć XXXVIII., nr. 129, wydana dnia 23. Czerwca 1852),

względem ustanowienia środków tyczących się wykonywania policyi i straży celnej na rzekach granicznych.

Zawarty w Wiedniu dnia 2. Grudnia 1851, ratyfikowany w Wiedniu dnia 14. Maja 1852.

My Franciszek Józef Pierwszy, z Bożej łaski Cesarz Austryjacki; Król Węgierski i Czeski, Król Lombardyi i Wenecyi, Dalmacyi, Kroacyi, Slawonii, Galicyi, Lodomeryi i Illiryi; Arcyksiąże Austryi; Wielki Książe Krakowa; Książe Lotaryngii, Solnogrodu, Styryi, Karyntyi, Krainy, Bukowiny, Górnego i Dolnego Szląska; Wielki Książe Siedmiogrodu; Margrabia Morawii; uksiążęcony Hrabia Habsburga i Tyrolu i t. d.

czynimy wiadomo i oświadczamy niniejszem:

Gdy przez Pełnomocnika Naszego i Jego Król. Mości Najjaśniejszego Króla Bawaryi — w celu ustanowienia środków do wykonywania policyi i straży celnej na rzekach granicznych — zawarty i podpisany został w Wiedniu na dniu 2. Grudnia 1851 r. traktat, obejmujący 17 artykułów i jeden artykuł osobny, którego treść opiewa od słowa do słowa, jak następuje:

So geschehen in Unserer kaiserlichen Haupt- und Residenzstadt Wien am 5. Jänner im Jahre des Heiles Eintausend achthundert fünfzig zwei, — Unserer Reiche im Vierten.

Franz Joseph.

F. Schwarzenberg m. p.

Auf Seiner Majestät Allerhöchsten Befehl:

J. Ritter Lichmann v. Palmrode m. p.,

k. k. Hof- und Ministerialrath.

195.

Vertrag zwischen Oesterreich und Baiern,

(im Reichs-Gesetzblatte XXXVIII. Stück, Nr. 129, ausgegeben am 23. Juni 1852),

über die Festsetzung von polizeilichen und Zoll-Aufsichtsmaßregeln auf den Grenz-Flüssen.

Abgeschlossen zu Wien am 2. Dezember 1851, und eben daselbst in den Ratifikazionen ausgewechselt am 14. Mai 1852

Wir Franz Joseph der Erste, von Gottes Gnaden Kaiser von Oesterreich; König von Ungarn und Böhmen, der Lombardei und Venedigs, von Dalmazien, Kroazien, Slavonien, Galizien, Lodomerien und Illirien; Erzherzog von Oesterreich; Großherzog von Krakau; Herzog von Lothringen, Salzburg, Steier, Kärnthen, Krain, Bukowina, Ober- und Nieder-Schlesien; Großfürst von Siebenbürgen; Markgraf von Mähren; gefürsteter Graf von Habsburg und Tirol ꝛc. ꝛc.

thun kund und bekennen hiemit:

Nachdem zwischen Unseren Bevollmächtigten und jenem Seiner Majestät des Königs von Baiern, — zum Zwecke der Regelung und Feststellung der polizeilichen und Zoll-Aufsichtsmaßregeln auf den Grenzflüssen, — zu Wien am 2. Dezember 1851 ein, aus 17 Artikeln und einem Separat-Artikel bestehender Vertrag abgeschlossen und unterzeichnet worden ist, welcher von Wort zu Wort, wie folgt, lautet:

Jego Ces. Król. Mość Najjaśniejszy Cesarz Austryi, Król Węgierski, Czeski; tudzież Jego Król. Mość Najjaśniejszy Król Bawaryi, powodowani życzeniem, urządzenia traktatem stosunków policyi i straży celnej na rzekach granicznych, rozkazali w tym celu rozpocząć układy i mianowali Pełnomocnikami Swymi, a mianowicie:

Jego Ces. Król. Mość Najjaśniejszy Cesarz Austryi

mianował księcia Feliksa Schwarzenberg, kawalera wielkiego krzyża ces. austr. orderu Leopolda i Franciszka Józefa, kawalera orderu wojskowego Maryi Teresy etc., Jego Ces. Król. Apostolskiej Mości rzeczywistego tajnego Radzcę i Szambelana, Feldmarszałka-Lejtnanta, Prezydenta Ministrów i Ministra ces. Dworu, tudzież spraw zewnętrznych etc., oraz

pana Jędrzeja de Baumgartner, kawalera ces. austr. orderu Leopolda etc., Jego C. K. Apostolskiej Mości rzeczywistego tajnego Radzcę i Ministra handlu, przemysłu i budowli publicznych etc. etc.

Jego Król. Mość Najjaśniejszy Król Bawaryi

zamianował pana Maksymilijana hr. Lerchenfeld-Koefering, kawalera wielkiego krzyża bawarskiego orderu zasług św. Michała, Wielkiego Komandora bawarskiego orderu rycerzy domu św. Jerzego i Komandora orderu zasług korony bawarskiej, kawalera ces. rosyjskiego orderu św. Anny I. klasy z brylantami, i król. pruskiego orderu orła czerwonego I. klasy z dyjamentami, Komandora wielkiego krzyża król. szwedzkiego orderu gwiazdy północnej, wielkiego krzyża król. portugalskiego orderu Chrystusa i król. sardyńskiego orderu śś. Maurycego i Łazarza, Wielkiego Komandora król. greckiego orderu Zbawiciela, Jego król. Mości Szambelana i dziedzicznego Radzcę Stanu królestwa Bawaryi, nadzwyczajnego Posła i umocowanego Ministra na Dworze ces. król. austryjackim etc.,

którzy, przejrzawszy wzajemnie pełnomocnictwa swoje i znalazłszy takowe wystawione w dobrej i należytej formie, zgodzili się w punktach następujących:

Artykuł 1.

Na rzekach, które traktatem pokoju Cieszyńskim z dnia 13. Maja 1779 r., traktatem zawartym w Munichu na dniu 14. Kwietnia 1816, nakoniec traktatem zawartym na dniu dzisiejszym względem niektórych stosunków terytoryjalnych i granicznych, oznaczone zostały jako rzeki graniczne między Austryją i Bawaryją, mianowicie na rzekach Sala, Salzach, Inn i Dunaju, jak dalece wspomnione rzeki tworzą granicę między Austryją i Bawaryją, będzie cały obręb rzek tych pod względem żeglugi zupełnie wolnym dla obudwóch państw nadbrzeżnych i w rzeczonym względzie niejako zupełnie wspólnem dobrem onychże.

Seine Majestät der Kaiser von Oesterreich, König von Ungarn und Böhmen zc. zc. zc. und Seine Majestät der König von Baiern zc. zc. zc. haben, um die Verhältnisse der polizeilichen und Zoll-Aufsicht auf den Grenzflüssen vertragsmässig zu ordnen, Unterhandlungen einzuleiten beschlossen, und zu Ihren Bevollmächtigten ernannt, und zwar:

Seine Majestät der Kaiser von Oesterreich,

Herrn Felix Fürsten zu Schwarzenberg, Großkreuz des kaiserlich-österreichischen Leopold- und des Franz Josephs-Ordens, Ritter des militärischen Marien-Theresien-Ordens zc., Seiner k. k. Apostolischen Majestät wirklichen geheimen Rath und Kämmerer, Feldmarschall-Lieutenant, Ministerpräsidenten und Minister des kaiserlichen Hauses und der auswärtigen Angelegenheiten zc., und

Herrn Andreas Ritter v. Baumgartner, Ritter des kaiserlich-österreichischen Leopold-Ordens zc., Seiner k. k. Apostolischen Majestät wirklichen geheimen Rath und Minister für Handel-, Gewerbe und öffentliche Bauten zc., und

Seine Majestät der König von Baiern,

Herrn Maximilian Grafen v. Lerchenfeld-Köfering, Großkreuz des baierischen Verdienst-Ordens vom heiligen Michael, Großkommenthur des baierischen Haus-Ritter-Ordens vom heiligen Georg, und Kommenthur des Verdienst-Ordens der baierischen Krone, Ritter des kaiserlich-russischen St. Annen-Ordens 1. Klasse in Brillanten und des königlich-preußischen rothen Adler-Ordens 1. Klasse in Diamanten, Kommandeur-Großkreuz des königlich-schwedischen Nordstern-Ordens, Großkreuz des königlich-portugiesischen Christus-Ordens und des königlich-sardinischen Ordens vom heiligen Moriz und Lazarus, dann Kroßkommenthur des königlich-griechischen Erlöser-Ordens, Allerhöchst Ihren Kämmerer und erblichen Reichsrath des Königreiches Baiern, außerordentlichen Gesandten und bevollmächtigten Minister am kaiserlich-österreichischen Hof zc.,

welche, nachdem sie ihre Vollmachten gegenseitig eingesehen und in guter und gehöriger Form befunden, über nachstehende Bestimmungen sich geeignet haben:

Artikel 1.

Auf den, durch den Teschner Friedenstraktat vom 13. Mai 1779, den Münchner Vertrag vom 14. April 1816, und den heute wegen einiger Territorial- und Grenzverhältnisse abgeschlossenen Vertrag als Grenzflüsse zwischen Oesterreich und Baiern bezeichneten Flüssen, nämlich auf der Saale, der Salzach, dem Inn und der Donau soll, soweit diese Flüsse zwischen Oesterreich und Baiern die Grenze bilden, in Beziehung auf die Schifffahrt das ganze Fluß- oder Stromgebiet bis an die beiderseitigen Ufer für beide Uferstaaten ganz frei seyn und in der angegebenen Beziehung gleichsam ein vollkommenes Gemeingut bilden.

Artykuł 2.

W skutku tego okręty lub tratwy na tychże przestrzeniach, czyto jadąc za wodą, czy pod wodę, nie będą ani przeszkody doznawać, ani też zatrzymania, wyjąwszy przypadki w art. 12 wskazane.

Artykuł 3.

Kontrola urzędu celnego wtedy tylko miejsce mieć może, jeżeli okręty lub tratwy

a) przybiją do brzegu, lub

b) przytrzymanemi zostaną w przypadkach wyrażonych w art. 12.

Artykuł 4.

Na rzeczonych przestrzeniach rzek nie wolno będzie wybierać opłaty przechodowej.

Rzeczy przeznaczone do ładowania i wyładowania podlegają postanowieniom celnym i taryfom onego państwa, do którego obrębu należy brzeg, na którym odbywa się ładowanie lub wyładowanie.

Artykuł 5.

Okręty i statki lądować i przybijać do brzegu nie mogą, wyjąwszy nadzwyczajne i nieuchronne przypadki, jak tylko w miejscach przez obadwa rządy do lądowania regularnego przeznaczonych.

Takowe miejsca do lądowania tam tylko będą wyznaczone, gdzie się znajdują urzędy celne.

Rządy kontraktujące uczynią rewizyję obecnie istniejących miejsc lądowych, z uwagą na polepszenie obrotu, i podadzą takowe do wiadomości publicznej z dokładnem wyrażeniem ich liczby i nazwiska.

O zmianie miejsc lądowych mogących się wydarzyć na przyszłość z potrzeby, rządy kontraktujące udzielą sobie wzajemnie wiadomości.

Artykuł 6.

W przypadkach, w których żeglarze nie dla zabierania towarów lub oddawania ładunków, lecz dla szczególnego stanu wody lub w innym gwałtownym przypadku, z innych przyczyn i na czas krótki do jakiego brzegu przybić zmuszeniby byli, należy zachować środki ostrożności wskazane w artykułach następnych.

Artykuł 7.

Jeżeliby się zatrzymać miał żeglarz około sześciu godzin w ciągu dnia, winien będzie okoliczność tę, iż lądował, równie jak o przyczynie tego, natych-

Artikel 2.

Die Schiffe oder Flösse sollen demgemäß auf diesen Fluß- oder Stromstrecken weder in der Thal-, noch in der Bergfahrt, die Fälle im Artikel 12 ausgenommen, behindert oder angehalten werden.

Artikel 3.

Eine zollämtliche Kontrole darf nur dann eintreten, wenn die Schiffe oder Flösse:

a) am Ufer anlanden, oder
b) in dem im Artikel 12 angeführten Falle angehalten werden.

Artikel 4.

Auf den genannten Fluß-Strecken darf eine Durchgangs-Abgabe nicht erhoben werden.

Die zur Ein- oder Ausladung kommenden Güter unterliegen den zollgesetzlichen und tarifmässigen Bestimmungen desjenigen Staates, zu dessen Gebiet das Ufer gehört, an welchem die Ein- oder Ausladung stattfindet.

Artikel 5.

Das Anlanden und Anlegen der Schiffe und Fahrzeuge darf, außerordentliche und unvermeidliche Fälle ausgenommen, an den beiderseitigen Ufern durchaus an keinen anderen, als den von den beiden Regierungen hiezu bestimmten regelmässigen Anlandeplätzen geschehen.

Derlei Anlandeplätze sollen nur an solchen Orten ausgemittelt werden, wo sich Zollbehörden befinden.

Die kontrahirenden Regierungen werden eine Revision der dermal bestehenden Anlandeplätze mit Rücksicht auf die Beförderung des Verkehres vornehmen und dieselben genau mit Anzahl und Namen festsetzen und öffentlich bekannt machen.

Von Veränderungen der Landeplätze, welche durch das Bedürfniß in der Folge sich etwa ergeben dürften, werden sich die kontrahirenden Regierungen wechselseitig in Kenntniß setzen.

Artikel 6.

Für diejenigen Fälle, wo die Schiffer, nicht um Waaren einzunehmen oder Ladungen abzugeben, sondern wegen besonderer Beschaffenheit des Fahrwassers, oder in einem anderen unausweichlichen Nothfalle, aus anderen Ursachen und auf kurze Zeit an irgend ein Ufer anzufahren genöthiget wären, haben die in den folgenden Artikeln bezeichneten Vorsichtsmaßregeln Platz zu greifen.

Artikel 7.

Wenn der Aufenthalt nur einen beiläufigen Zeitraum von sechs Stunden während der Tageszeit zu betragen hätte, hat der Schiffer die Verbindlichkeit, die Thatsache der

miast donieść najbliższej władzy celnej lub najbliższemu posterunkowi straży celnej, w braku zaś takowej, lub przy dalekiem oddaleniu jej, uczynić o tem doniesienie najbliższej władzy miejscowej; władza celna lub posterunek straży granicznej, równie jak władza miejscowa, winny się postarać natychmiast o należny dozór nad statkiem, i wystawić żeglarzowi na żądanie w stosownym dokumencie odpowiedne potwierdzenie stosunków faktycznych.

Władze miejscowe lub stacyje straży celnej winny są, jeżeli im będzie uczynione doniesienie o lądowaniu, uczynić o tem relacyję do najbliższej władzy celnej.

Artykuł 8.

Gdyby zaś okręt dłużej jak sześć godzin zatrzymać się miał, lub do nocy pozostał, wówczas żeglarz wprawdzie nie będzie zobowiązanym podać władzy celnej przepisaną w każdym kraju i według przepisów celnych sporządzoną deklaracyję; lecz władza ta będzie winna wziąć okręt pod dozór scisły, i tym końcem będzie mogła wysłać na pokład okrętu strażników. Jeżeli okręt tego samego dnia, w którym lądował, dalej nie jedzie, wówczas winien przewodnik okrętu wydać urzędowi celnemu wszelkie papiery należące do jego ładunku, wraz z wykazem onychże przez niego przepisanym.

Papiery wspomnione pozostaną aż do odjazdu okrętu w zachowaniu władzy celnej, która jest mocną przez obejrzenie zewnątrz naładowanych ładunków, porównać takowe z osnową innych papierów.

Otwierać ładunki można tylko w razie uzasadnionego podejrzenia o zamierzonym przemytnictwie; jednakże zawsze w takim razie postępowanie nastąpić ma protokolarnie, i wierzytelny odpis protokołu przewodnikowi okrętu na jego żądanie wręczyć należy.

Wszelkie czynności te od opłat wolne są.

Artykuł 9.

Jeżeli z powodu wezbrania wody lub z innych przyczyn podobnych wydarzy się wyjątkowo przypadek, iż żeglarze nie mogą przybić do brzegu, na którym położony jest urząd celny, do którego się winni zgłosić dla postępowania celnego lub kontroli, wówczas wolno będzie właściwym władzom wzajemnie przedsięwziąć potrzebną czynność urzędową w obrębie obcym.

Urząd celny winien jednakże najbliżej położonej władzy celnej obcej natychmiast uczynić relacyję o tem, ażeby taż wysłała tamże strażników celnych, by byli przytomnymi przy tejże czynności, jeżeli tego uzna potrzebę.

Landung, sowie die Veranlassung allsogleich der nächsten Zollbehörde oder dem nächsten Posten der Zoll-Aufsichtswache zu melden, in deren Ermanglung, oder bei zu großer Entfernung aber der nächsten Ortsbehörde die Anzeige zu machen; die Zollbehörde oder der Grenzwachposten, sowie die Ortsobrigkeit haben unverweilt sowohl für die gehörige Aufsicht über das Fahrzeug zu sorgen, als auch dem Schiffer nach Verlangen in einer angemessenen Ausfertigung die gehörige Bestätigung der faktischen Verhältnisse zuzustellen.

Die Ortsbehörden oder Zoll-Aufsichtsstazionen haben, wenn bei ihnen die Anmeldung der Landung geschieht, sogleich hievon der nächstgelegenen Zollbehörde Anzeige zu erstatten.

Artikel 8.

Würde der Aufenthalt des Schiffes aber länger als sechs Stunden dauern oder die Nacht erreichen, so soll der Schiffer zwar nicht verbunden seyn, die in jedem Lande zollordnungsmässig vorgeschriebene Erklärung (Deklarazion) seiner Ladung der Zollbehörde vorzulegen; die letztere hat jedoch das Schiff unter strenge Zoll-Aufsicht zu nehmen und ist befugt, zu diesem Behufe Aufsichtsbedienstete an Bord zu beordern. Wenn das Schiff seine Reise nicht am nämlichen Tage, an welchem es gelandet hat, weiter fortsetzt, so hat der Schiffsführer dem Zollamte die zu seiner Ladung gehörigen Frachtbriefe und sonstigen Papiere sammt einem von ihm unterzeichneten Verzeichnisse derselben zu übergeben.

Diese Papiere bleiben bis zur Abfahrt des Schiffes in Verwahr der Zollbehörde, welche befugt ist, durch äußere Besichtigung der geladenen Kolli eine Vergleichung derselben mit dem Inhalte der übrigen Papiere vorzunehmen.

Eine Oeffnung der Kolli ist nur in Fällen begründeten Verdachtes eines beabsichtigten Unterschleifes zuläßig, und es muß hierüber jederzeit eine protokollarische Verhandlung aufgenommen und dem Schiffsführer auf Verlangen in beglaubigter Abschrift eingehändiget werden.

Alle diese Verhandlungen werden kostenfrei vorgenommen.

Artikel 9.

Wenn wegen eines Hochwassers oder aus anderen ähnlichen Ursachen ausnahmsweise der Fall eintritt, daß die Schiffer nicht an dem Ufer anlanden können, an welchem das Zollamt gelegen ist, bei dem sie sich zur Zollbehandlung oder Kontrole zu melden haben, soll den betreffenden Behörden gegenseitig gestattet werden, die erforderliche Amtshandlung auf dem fremden Gebiete vorzunehmen.

Das Zollamt hat aber der nächstgelegenen fremden Zollbehörde sogleich Nachricht hievon zu geben, damit dieselbe, wenn sie es für nöthig erachtet, Zollbedienstete mit der Weisung abordnen könne, der Amtshandlung beizuwohnen.

Artykuł 10.

W przypadkach nieszczęścia żeglarze mają prawo żądania wszelkiej pomocy ze strony najbliższych miejsc z współdziałaniem strażników celnych.

Artykuł 11.

Dozór, jaki wykonywać mają obadwa rządy co do wypełniania przepisów celnych, wzdłuż ciągu granicy na rzekach granicznych w art. 1. za wspólne uznanych, nie będzie się rozciągać z reguły dalej jak na brzegi takowych, z zastrzeżeniem tych jednakże wyjątków, które potrzebnemiby być mogły dla okrętów strażniczych, czy to stacyjnych, czy też konwojujących.

Artykuł 12.

Każdemu rządowi państw nadbrzeżnych, oprócz posterunków straży, które dla zapobieżenia przemytnictwu, na brzegach wyż wspomnionych rzek granicznych ustanowić za potrzebne uzna, wolno będzie ustanowić jeszcze według upodobania kilka okrętów strażniczych. Takowe użytemi być mogą albo przy urzędach celnych do zwyczajnej służby, albo też wedle okoliczności także do tego, ażeby mieć baczność na wszystkie okręty i statki, odbywające żeglugę w spólnym obrębie rzek i towarzyszyć im według okoliczności aż do najbliższego składu celnego. Prawa zatrzymywania okrętów nie będą miały ani okręty strażnicze, ani też posterunki strażników znajdujące się na brzegach, wyjąwszy ten jedynie przypadek, gdyby statek schwytanym został na przekroczeniu jakiego przepisu cłowego lub policyi rzecznej, w którymto przypadku żeglarz lub przewodnik tratwy, winien niezwłocznie iść za rozkazem wydanym przez władze pod własną ich odpowiedzialnością. Przetrząsać okręty lub tratwy nie będzie wolno okrętom strażniczym.

Artykuł 13.

Pod względem rzeczonych rzek zagranicznych:

a) zakazanem jest składać jakiegobądź rodzaju towary na wyspach niezamieszkałych, żuławach, przymuliskach, piaszczyznach, kępinach i t. p.;

b) od tego zakazu wyjęte są tylko płody wydobyte na takiej wyspie i bydło, które tamże na paszę posłano;

c) wyspy niezamieszkałe i t. p. mogą być przetrząsane ze strony straży celnej obudwóch państw dla zapobieżenia przemytnictwu i dla odkrycia towarów, mogących się na nich znajdować;

d) na wyspach zamieszkałych i t. p., nie wolno trzymać innych zapasów towarów, jak tylko płody na takowych uzyskane, bydło na paszę tamże posłane i towary odpowiadające potrzebom miejscowym innego rodzaju;

Artikel 10.

In Unglücksfällen haben die Schiffer vollen Anspruch auf die ausgedehnteste Hilfeleistung von Seite der nächsten Ortschaften unter Mitwirkung der Zollbediensteten.

Artikel 11.

Die von den beiden Regierungen über die Befolgung der Zollvorschriften auszuübende Aufsicht längs des Grenzzuges der im Artikel 1 für gemeinschaftlich erklärten Grenzflüsse hat sich in der Regel beiderseits nicht weiter als auf die Ufer zu erstrecken, vorbehaltlich jedoch der Ausnahme, welche für die Wachschiffe, seien sie nun Stazions- oder Begleitungsschiffe, nöthig werden möchte.

Artikel 12.

Es soll jeder der beiden Regierungen der Uferstaaten freistehen, außer den Wachposten, welche sie zur Verhütung des Schleichhandels an den Ufern der vorgedachten Grenzflüsse aufzustellen für gut findet, auch noch eigene Wachschiffe nach Belieben zu beordern. Diese können entweder bei den Zollämtern zum gewöhnlichen Dienste oder dazu verwendet werden, alle auf dem gemeinschaftlichen Flußgebiete sich bewegenden Schiffe oder Fahrzeuge zu beobachten, oder diese — nach Ergebniß der Umstände — bis zur nächsten Zollstätte zu begleiten. Eine Befugniß, die Schiffe anzuhalten, soll den Wachschiffen, so wie den am Ufer befindlichen Wachposten nicht zustehen, den einzigen Fall ausgenommen, wenn das Fahrzeug auf Verletzung einer Zoll- oder Strompolizei-Vorschrift betreten würde, in welchem Falle der Schiffer oder Floßführer der, von den Behörden unter eigener Verantwortlichkeit getroffenen Verfügung unverweilt Folge zu leisten hat. Visitazionen der Schiffe oder Flösse sollen von den Wachschiffen nicht vorgenommen werden.

Artikel 13.

In Ansehung der gedachten Grenzflüsse ist:

a) verboten, auf den unbewohnten Inseln, Wörthen, Anschütten, Sandbänken, Altaichen u. dgl. was immer für Waaren niederzulegen;

b) von diesem Verbote sind blos die, auf einer solchen Insel u. dgl. gewonnenen Produkte und das zur Weide dahin gebrachte Vieh ausgenommen;

c) die unbewohnten Inseln u. dgl. können zur Verhinderung des Schleichhandels und zur Entdeckung der etwa auf denselben befindlichen Waaren von der Zollaufsicht beider Staaten zu allen Zeiten durchsucht werden;

d) auf den bewohnten Inseln u. dgl. dürfen, außer den auf denselben gewonnenen Produkten, dem zur Weide dahin gebrachten Vieh und den, den Lokalbedürfnissen entsprechenden Waaren anderer Art, keine Waarenvorräthe gehalten werden;

e) także wyspy zamieszkałe i t. p. mogą być przetrząsane ze strony straży celnej państw obudwóch, w celu zapobieżenia przemytnictwu i odkrycia towarów ukrytych; jednakowoż jeżeli rewizyja ma się odbywać w budynku jakim lub w miejscu ogrodzonem, musi być zawsze przytem osoba delegowana przez zwierzchność miejscową właściwą;

f) jeżeli straż celna tego państwa, do którego wyspa i t. p. należy, lub którego liniją celną jest objęta, na mocy zawartego dziś traktatu terytoryjalnego znajdzie przedmioty podlegające opłacie cła lub należące do monopolijów rządowych, w takim razie należy je przytrzymać i postępować z niemi jako z przedmiotami kontrabandy i przemytnictwa; jeżeli zaś wyspa i t. p., na której się odbywa rewizyja, stoi pod panowaniem innego państwa, lub jeżeli takowa leży w obrębie innej linii celnej, nie zaś tego państwa, do którego należą władze celne i straże rewizyję czyniące, w takim przypadku władze i straże poprzestać mają na odkryciu, przytrzymaniu i bezzwłocznem doniesieniu o złożeniu towarów, uczynionem wbrew przepisom, ażeby takowe poddać natychmiast pod postępowanie celne, a złożenie ich w każdym razie ukarać;

g) sądownictwo nad towarami znalezionemi, tudzież nad osobami, które za złożenie ich odpowiedzialnemi są według prawa, należy do władzy owego państwa, pod którego panowaniem stoi wyspa i t. p., na której towar był złożony.

Artykuł 14.

Jakie obecnie istnieją pozwolenia do przewożenia na brzegach państw obudwóch, takie i na przyszłość mogą być utrzymywane i wykonywane, zawsze jednak z tym warunkiem, że nie będą nadużyte do popełniania przemytnictwa, i dla tego też zostawać będą pod scisłym dozorem straży granicznej właściwej. Rządy państw nadbrzeżnych zakomunikują sobie wzajemnie wykazy zakładów przewozowych. Nowe pozwolenia tego rodzaju udzielane będą na przyszłość tylko w miarę wzmagającego się obrotu i rzeczywistej potrzeby za wzajemnem porozumieniem, i tylko na takich punktach, na których dozór celny według przepisów obudwóch państw wykonywanym być może.

Artykuł 15.

Wzdłuż granicy bawarsko-austryjackiej od punktu, gdzie Inn występuje z Tyrolu przy Kufstein, aż do punktu gdzie Dunaj wstępuje w obręb wyłączny krajów austryjackich przy ujściu rzeki Dandelbach, towary przeznaczone do

e) auch die bewohnten Inseln u. dgl. können von der Zollaufsicht beider Staaten zur Verhinderung des Schleichhandels und Entdeckung der verborgenen Waaren durchsucht werden, nur muß, wenn die Nachsuchung in einem Gebäude oder in einem eingefriedeten Raume vorgenommen werden will, jederzeit eine von der zuständigen Ortsobrigkeit abgeordnete Person zugezogen werden;

f) werden auf einer Insel u. dgl. von der Zollaufsicht des Staates, welchem die Insel u. dgl. unterthan ist, oder in dessen Zoll-Linie dieselbe nach dem heute abgeschlossenen Territorial-Vertrage fällt, Zoll- oder Monopols-Gegenstände angetroffen, deren Niederlegung oder Verwahrung daselbst nach den vorausgeschickten Bestimmungen verboten ist, so sind sie anzuhalten und als Objekte der Zolldefraudazion oder Kontrabande zu behandeln; steht aber die Insel u. dgl., auf welcher die Durchsuchung vorgenommen wird, unter der Hoheit eines anderen Staates, oder liegt dieselbe innerhalb einer anderen Zoll-Linie, als jener des Staates, welchem die durchsuchenden Zoll-Aufsichtsbehörden und Wachen angehören, so haben sich diese Aufsichtsbehörden und Wachen blos auf die Entdeckung, Anhaltung und unverweilte Anzeige der gesetzwidrigen Niederlegung der Waaren zu beschränken, damit in Ansehung der letzteren zollgesetzlich verfahren und die Niederlegung jedenfalls geahndet werde;

g) die Gerichtsbarkeit über die vorgefundenen Waaren und über die Personen, welche für deren Niederlegung gesetzlich verantwortlich sind, gebührt den Behörden jenes Staates, zu welchem die Insel u. dgl., worauf die Niederlegung stattfand, gehört.

Artikel 14.

Die dermal bestehenden Befugnisse zu Ueberfuhren an den Ufern beider Staaten sollen gegenseitig auch für die Zukunft aufrecht erhalten und ausgeübt werden können, immer jedoch in der Voraussetzung, daß sie nicht zur Beförderung des Schleichhandels mißbraucht werden, daher fortan eine gehörige Ueberwachung derselben von Seite der respektiven Grenzaufsicht stattfinden soll. Die Regierungen der Uferstaaten werden sich gegenseitig Verzeichnisse über die wirklich bestehenden Ueberfuhr-Anstalten mittheilen. Verleihungen neuer Befugnisse dieser Art sollen künftig nur nach Maß des steigenden Verkehres und des wirklich erkannten Bedürfnisses im gegenseitigen Einverständnisse, so wie nur an solchen Punkten stattfinden, wo die Zollbeaufsichtigung nach den Anforderungen der gegenseitigen Vorschriften gehandhabt werden kann.

Artikel 15.

Längs der baierisch-österreichischen Grenze vom Ausflusse des Inn aus Tirol bei Kufstein bis zum Eintritte der Donau in das ausschließlich österreichische Gebiet beim Ausflusse des Dandelbaches sollen Waaren, die zur Durchfuhr durch den einen Staat

przechodu przez jedno państwo, będą mogły tylko na gościńcach celnych z jednego państwa wychodzić i do drugiego wchodzić.

Wystąpienie takich towarów za granicę nie może być wprzód potwierdzonem, dopóki nie wstąpiły do przeciwległego urzędu drugiego państwa, i nie przedłożone zostało potwierdzenie wstąpienia tegoż urzędu.

Również nie mogą mieć miejsca upuszczania w opłatach albo zwroty (bonifikacyje) za wywożenie towarów, dopóki nie będzie rzeczone potwierdzenie przedłożone.

Po ratyfikacyi traktatu niniejszego wydadzą obadwa rządy stosowne rozkazy do swych urzędów, służące do zastosowania przepisów powyższych.

Artykuł 16.

Równie też przestrzeń rzeki Inn i Dunaju przy Passau, otoczona na obudwóch brzegach krajami bawarskiemi i stojąca wyłącznie pod panowaniem Bawaryi, będzie na przyszłość wolną dla żeglugi i spławiania tratew tak dalece, iż nie tylko próżne okręty i tratwy, lecz także obładowane towarami, a przeznaczone tylko do przejazdu na tejże przestrzeni, przejeżdżać będą mogły bez postępowania celnego, i tylko pod kontrolą potrzebną dla zapobieżenia przemytnictwu.

Wymaga się przytem, żeby obładowane okręty i tratwy opatrzonemi były w papiery porządne, do przewozu towarów należące. Również art. 15 traktatu niniejszego zastosowanie znajdzie na granicy bawarsko-austryjackiej, na prawym brzegu rzek Inn i Dunaju przy Passau.

Artykuł 17.

Traktat niniejszy przedłożonym zostanie natychmiast z każdej strony do najwyższej ratyfikacyi, a zamiana dokumentów ratyfikacyjnych nastąpi w Wiedniu najdalej w przeciągu 4 tygodni, od dnia dzisiejszego licząc.

Działo się w Wiedniu dnia drugiego Grudnia roku tysiąc ośmset pięćdziesiątego pierwszego.

(L. S.) F. Schwarzenberg m. p., F.M.L. **(L. S.)** Hrabia **Lerchenfeld** m. p.
(L. S.) A. Baumgartner m. p.

Artykuł osobny.

Kontrola przepisana w art. 15, zależeć będzie z reguły na okazaniu papierów do przewozu towarów należących; przyczem władza będzie mieć prawo nakazać porównanie zewnętrzne ładunku z takowemi, a wedle okoliczności kazać odprowadzić ładunek z urzędu.

Wyjąwszy wypadki nadzwyczajne, statki nie powinny być zatrzymywane dłużej nad godzinę z powodu onejże czynności urzędowej.

bestimmt sind, nur auf Zollstrassen aus dem einen Staate aus- und in den anderen Staat eintreten dürfen.

Auch darf der Austritt dieser Waaren nicht eher bestätiget werden, als bis der Eintritt bei dem gegenüber liegenden Amte des anderen Staates wirklich erfolgt und die Eingangsbestätigung dieses Amtes beigebracht ist.

Deßgleichen dürfen Abgaben-Erlässe oder Erstattungen (Bonifikazionen) für Ausfuhren nicht eher stattfinden, als bis diese Eingangsbestätigung beigebracht ist.

Beide Regierungen werden nach Ratifikazion dieses Uebereinkommens die, dieser Anordnung entsprechende Weisung an ihre Aemter erlassen.

Artikel 16.

Auch die Strecke des Inn und der Donau nächst Passau, welche auf beiden Ufern vom baierischen Gebiete umgeben ist, und ausschließlich unter baierischer Hoheit steht, soll künftig für die Schifffahrt und Floßfahrt in dem Masse frei seyn, daß nicht nur die leeren, sondern auch die, mit Frachtgütern beladenen Schiffe und Flösse, welche blos zum Durchgange durch diese Strecke bestimmt sind, ohne zollämtliche Abfertigung lediglich unter den, zur Verhinderung von Zollunterschleifen nothwendigen Kontrolen durchfahren dürfen.

Es wird dabei vorausgesetzt, daß die befrachteten Schiffe oder Flösse mit ordentlichen Frachtpapieren versehen sind. Nicht minder findet an der baierisch-österreichischen Landgrenze auf dem rechten Inn- und Donau-Ufer nächst Passau der Artikel 15 der gegenwärtigen Uebereinkunft Anwendung.

Artikel 17.

Der gegenwärtige Vertrag soll alsbald von jeder Seite zur Allerhöchsten Ratifikazion vorgelegt und die Auswechslung der Ratifikazions-Urkunden längstens innerhalb 4 Wochen, vom heutigen Tage an gerechnet, zu Wien vollzogen werden.

So geschehen zu Wien am zweiten Dezember des Jahres Eintausend achthundert fünfzig und eins.

(L. S.) F. Schwarzenberg m. p., FML. **(L. S.) Graf v. Lerchenfeld m. p.**
(L. S.) A. Baumgartner m. p.

Separat-Artikel.

Die im Artikel 15 erwähnten Kontrolen haben in der Regel in der Vorzeigung der Frachtpapiere zu bestehen, dabei steht es der Behörde frei, die äußere Vergleichung der Ladung mit denselben und nach Umständen die ämtliche Begleitung anzuordnen.

Außerordentliche Fälle ausgenommen, sollen die Wasserfahrzeuge wegen dieser Amtshandlung nicht über eine Stunde aufgehalten werden.

Powyższy artykuł osobny będzie mieć tę samą moc, jak gdyby był zamieszczony słowo w słowo w traktacie głównym podpisanym na dniu dzisiejszym, z którym jednocześnie zaratyfikowanym zostanie.

W dowód czego Pełnomocnicy akt niniejszy podpisali i na nim pieczęcie swoje wycisnęli.

Działo się w Wiedniu dnia drugiego Grudnia roku tysiąc ośmset pięćdziesiątego pierwszego.

(L. S.) F. Schwarzenberg m. p., F. M. L. **(L. S.)** Hrabia **Lerchenfeld** m. p.
(L. S.) A. Baumgartner m. p.

My, po rozważeniu wszystkich punktów niniejszego układu, zatwierdzamy takowy i przyrzekamy Naszem słowem Cesarskiem za Nas i Następców Naszych, iż takowego w całej jego treści dopełnimy i dopełniać rozkażemy.

W dowód czego akt niniejszy własnoręcznie podpisaliśmy i na nim pieczęć Naszą Cesarską wycisnąć rozkazaliśmy.

Działo się w Naszem Cesarskiem głównem i stołecznem mieście Wiedniu, dnia 5. Stycznia roku Pańskiego tysiąc ośmset pięćdziesiątego drugiego, Naszego panowania w roku czwartym.

Franciszek Józef.

Schwarzenberg m. p.

Z rozkazu Jego Cesarsko-Królewskiej
Apostolskiej Mości:
Ig. Kawaler Liehmann a Palmrode,
Konsylijarz nadworny i ministeryjalny.

Der vorstehende Separat-Artikel soll eben so giltig seyn, als wenn er Wort für Wort in den heute unterzeichneten Hauptvertrag eingerückt wäre, auch soll er zu gleicher Zeit mit demselben ratifizirt werden.

Zur Urkunde dessen haben die Bevollmächtigten diesen Akt unterzeichnet und ihm ihre Insiegel beigedrückt.

So geschehen zu Wien am zweiten Dezember des Jahres Eintausend achthundert fünfzig und eins.

(L. S.) F. Schwarzenberg m. p., FML. **(L. S.) Graf v. Lerchenfeld** m. p.
(L. S.) A. Baumgartner m. p.

so haben Wir nach Prüfung sämmtlicher Bestimmungen dieses Vertrages denselben gutgeheißen und genehmiget, versprechen auch mit Unserem kaiserlichen Worte für Uns und Unsere Nachfolger, denselben seinem ganzen Inhalte nach getreu zu beobachten und beobachten zu lassen.

Zu dessen Bestätigung haben Wir gegenwärtige Urkunde eigenhändig unterzeichnet und selber Unser kaiserliches Insiegel beidrücken lassen.

So geschehen in Unserer kaiserlichen Haupt- und Residenzstadt Wien am 5. Jänner im Jahre des Heiles Eintausend achthundert fünfzig zwei, — und Unserer Reiche im Vierten.

Franz Joseph.

F. Schwarzenberg m. p.

Auf Seiner Majestät Allerhöchsten Befehl:

J. Ritter Lichmann v. Palmrode m. p.,
k. k. Hof- und Ministerrath.

196.

Traktat między Austryją i Bawaryją

(Dziennik praw państwa, część XXXVIII., nr. 130, wydana dnia 23. Czerwca 1852),

względem stosunków terytoryjalnych i granicznych.

Zawarty w Wiedniu dnia 2. Grudnia 1851, ratyfikowany w Wiedniu dnia 14. Maja 1852.

My Franciszek Józef Pierwszy,

z Bożej łaski Cesarz Austryjacki; Król Węgierski i Czeski, Król Lombardyi i Wenecyi, Dalmacyi, Kroacyi, Sławonii, Galicyi, Lodomeryi i Illiryi; Arcyksiąże Austryi; Wielki Książe Krakowa; Książe Lotaryngii, Solnogrodu, Styryi, Karyntyi, Krainy, Bukowiny, Górnego i Dolnego Szląska; Wielki Książe Siedmiogrodu; Margrabia Morawii; uksiążęcony Hrabia Habsburga i Tyrolu i t. d.

czynimy wiadomo i oświadczamy niniejszem:

Gdy między Pełnomocnikiem Naszym i Jego Król. Mości Najjaśniejszego Króla Bawarskiego, w celu dokładnego ustanowienia i lepszego uregulowania niektórych przestrzeni granicy, dzielącej państwa obadwa, zawarty i podpisany został w Wiedniu na dniu 2. Grudnia 1851 r. traktat, opiewający od słowa do słowa, jak następuje:

Jego Ces. Król. Mość Najjaśniejszy Cesarz Austryi, Król Węgierski i Czeski etc.; tudzież Jego Król. Mość Najjaśniejszy Król Bawaryi, pragnąc przyprowadzić do końca układy, w jakich przez dłuższy już czas obadwa rządy zostają, w przedmiocie dokładniejszego ustanowienia i lepszego uregulowania niektórych przestrzeni granicy, dzielącej państwa obadwa, tudzież chcąc wszelkie kwestyje odnoszące się do tejże sprawy załatwić i rozstrzygnąć ostatecznie, zamianowali tym końcem Pełnomocników, a mianowicie:

Jego Ces. Król. Mość Najjaśniejszy Cesarz Austryi

mianował księcia Feliksa Schwarzenberg, kawalera Wielkiego krzyża ces. austr. orderu Leopolda i Franciszka Józefa, kawalera orderu wojskowego Maryi Teresy etc., Jego Ces. Król. Apostolskiej Mości rzeczywistego tajnego Radzcę i Szambelana, Feldmarszałka-Lejtnanta, Prezydenta Ministrów i Ministra ces. Dworu, tudzież spraw zewnętrznych etc., oraz

196.

Vertrag zwischen Oesterreich und Baiern,

(im Reichs-Gesetzblatte XXXVIII. Stück, Nr. 130, ausgegeben am 23. Juni 1852),

über Territorial- und Grenzverhältnisse.

Abgeschlossen zu Wien am 2. Dezember 1851, und in den Ratifikazionen ausgewechselt eben daselbst am 14. Mai 1852.

Wir Franz Joseph der Erste, von Gottes Gnaden Kaiser von Oesterreich; König von Ungarn und Böhmen, der Lombardei und Venedigs, von Dalmazien, Kroazien, Slavonien, Galizien, Lodomerien und Illirien; Erzherzog von Oesterreich; Großherzog von Krakau; Herzog von Lothringen, Salzburg, Steier, Kärnthen, Krain, Bukowina, Ober- und Nieder-Schlesien; Großfürst von Siebenbürgen; Markgraf von Mähren; gefürsteter Graf von Habsburg und Tirol ꝛc. ꝛc.

thun kund und bekennen hiemit:

Nachdem zwischen Unseren Bevollmächtigten und jenem Seiner Majestät des Königes von Baiern, — zur genauen Feststellung und besseren Regulirung einiger Strecken des die beiderseitigen Staatsgebiete scheidenden Grenzzuges — am 2. Dezember 1851 zu Wien ein Vertrag abgeschlossen worden ist, welcher von Wort zu Wort, wie folgt, lautet:

Seine Majestät der Kaiser von Oesterreich, König von Ungarn und Böhmen ꝛc. ꝛc. und Seine Majestät der König von Baiern ꝛc. ꝛc. von dem Wunsche beseelt, die seit längerer Zeit schon zwischen den beiden Staatsregierungen obschwebenden Unterhandlungen, betreffend eine genauere Feststellung und bessere Regulirung einiger Strecken des, die beiderseitigen Staatsgebiete scheidenden Grenzzuges, — dem Abschlusse zuzuführen, und sämmtliche, auf diese Angelegenheit bezügliche Fragen endgiltig zu lösen und zu entscheiden, haben zu diesem Ende Bevollmächtigte ernannt, und zwar:

Seine Majestät der Kaiser von Oesterreich,

Herrn Felix Fürsten Schwarzenberg, Großkreuz des kaiserlich-österreichischen Leopold- und des Franz Joseph-Ordens, Ritter des militärischen Marien-Theresien-Ordens ꝛc., Seiner k. k. Apostolischen Majestät wirklichen geheimen Rath und Kämmerer, Feldmarschall-Lieutenant, Ministerpräsidenten und Minister des kaiserlichen Hauses und der auswärtigen Angelegenheiten ꝛc., und

pana Jędrzeja de Baumgartner, kawalera ces. austr. orderu Leopolda etc., Jego Ces. Król. Apostolskiej Mości rzeczywistego tajnego Radzcę i Ministra handlu, przemysłu i budowli publicznych etc. etc.

Jego Król. Mość Najjaśniejszy Król Bawaryi,

zamianował pana Maksymilijana hr. Lerchenfeld-Koefering, kawalera wielkiego krzyża bawarskiego orderu zasług św. Michała, wielkiego Komandora bawarskiego orderu rycerzy domu św. Jerzego i Komandora orderu zasług korony bawarskiej, kawalera ces. rosyjskiego orderu św. Anny I. klasy z bryłantami, i król. pruskiego orderu orła czerwonego I. klasy z dyjamentami, Komandora wielkiego krzyża król. szwedzkiego orderu gwiazdy północnej, wielkiego krzyża król. portugalskiego orderu Chrystusa i król. sardyńskiego orderu śś. Maurycego i Łazarza, Wielkiego Komandora król. greckiego orderu Zbawiciela, Jego król. Mości Szambelana i dziedzicznego Radzcę Stanu królestwa Bawaryi, nadzwyczajnego Posła i umocowanego Ministra na Dworze ces. król. austryjackiem etc.,

którzy, przejrzawszy wzajemnie pełnomocnictwa swoje i znalazłszy takowe wystawione w dobrej i należytej formie, zgodzili się w punktach następujących:

Artykuł 1.

Na przestrzeni Dunaju na dół od tak zwanego Kreitelstein, od tego punktu, w którym na prawej stronie Dunaju kończy się granica lądowa bawarska, aż do punktu, którym po lewej stronie przy ujściu rzeki tak zwanej Dandelbach do Dunaju, zaczyna się granica lądowa austryjacka, stanowić będzie na przyszłość główne koryto środkowe Dunaju granicę państw obudwóch na tej całej przestrzeni w ten sposób, iż wyspy, błonia, kępy i odsepiska, położone na lewej stronie głównego koryta środkowego do Bawaryi, leżące zaś po prawej stronie wyspy, błonia, kępy i odsepiska do Austryi należeć będą.

Stanowi się przytem, iż pod nazwą głównego koryta środkowego rozumieć się będzie droga koryta podczas zwyczajnego najniższego stanu wody najstósowniejsza do jazdy za wodą.

Artykuł 2.

Na tej części wyżwspomnionej przestrzeni Dunaju, która na mocy art. 12. przechodzi pod panowanie austryjackie, wszelkie regalia i wszelka własność dóbr rządowych należyć będzie do Austryi.

Artykuł 3.

Osobom prywatnym, gminom i fundacyjom pozostanie używanie wolne własności leżącej i innych praw, które z mocy art. 1. traktatu niniejszego pod panowanie Austryi przejdą bez wszelkiego wyjątku lub przeszkody.

Herrn Andreas Ritter v. Baumgartner, Ritter des kaiserlich-österreichischen Leopold-Ordens, Seiner k. k. Apostolischen Majestät wirklichen geheimen Rath und Minister für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten ꝛc., und

Seine Majestät der König von Baiern,

Herrn Maximilian Grafen von Lerchenfeld-Köfering, Großkreuz des baierischen Verdienst-Ordens vom heiligen Michael, Großkommenthur des beierischen Haus-Ritter-Ordens vom heiligen Georg und Kommenthur des Verdienst-Ordens der baierischen Krone, Ritter des kaiserlich-russischen St. Annen-Ordens 1. Klasse in Brillanten und des königlich-preußischen rothen Adler-Ordens 1. Klasse in Diamanten, Kommandeur-Großkreuz des königlich-schwedischen Nordstern-Ordens, Großkreuz des königlich-portugiesischen Christus-Ordens und des königlich-sardinischen Ordens vom heiligen Moriz und Lazarus, dann Großkommenthur des königlich-griechischen Erlöser-Ordens, Allerhöchst Ihren Kämmerer und erblichen Reichsrath des Königreiches Baiern, außerordentlichen Gesandten und bevollmächtigten Minister am kaiserlich-österreichischen Hofe ꝛc.,

welche, nachdem sie ihre Vollmachten gegenseitig eingesehen und in guter und gehöriger Form befunden, über nachstehende Bestimmungen sich geeiniget haben:

Artikel 1.

Es soll künftig auf der Strecke der Donau, vom sogenannten Kreitelsteine abwärts, von dem Punkte an, wo rechter Seits der Donau die baierische Landgrenze aufhört, bis zu dem Punkte, wo linker Seits am Einflusse des Dandelbaches in die Donau die österreichische Landgrenze beginnt, der jeweilige Hauptthalweg der Donau die Hoheitsgrenze zwischen beiden Staaten auf dieser ganzen Strecke bilden, dergestalt, daß die linker Seits des Hauptthalweges gelegenen Inseln, Auen, Altaichen und Anschütten zu Baiern, die rechter Seits desselben gelegenen Inseln, Auen, Altaichen und Anschütten zu Oesterreich gehören.

Es wird hiebei bestimmt, daß unter der Benennung „Hauptthalweg" der Thalweg verstanden wird, welcher während des gewöhnlichen niedrigsten Wasserstandes für die Thal-Schifffahrt der geeignetste Weg ist.

Artikel 2.

Auf demjenigen Theile der vorbezeichneten Donaustrecke, welche gemäß der Bestimmung des Artikels 1 künftig in das österreichische Hoheitsgebiet fällt, stehen alle Regalien und alles Domänen-Eigenthum fortan Oesterreich zu.

Artikel 3.

Den Privatpersonen, sowie den Gemeinden und Stiftungen soll der freie Genuß des liegenden Eigenthumes und der sonstigen Rechte, welche in Folge des Artikels 1 gegenwärtigen Vertrages unter österreichischer Hoheit stehen werden, ohne Ausnahme oder Hinderniß gestattet bleiben.

W szczególności zaś poddani bawarscy, których własność i posiadłości znajdują się na wyspach, błoniach i namuliskach, przechodzących na przyszłość pod panowanie Austryi, będą mogli pobierać płody swych gruntów z zupełną wolnością od wszelkich ceł i opłat.

Artykuł 4.

Na przestrzeni Dunaju oznaczonej w art. 1. żadna strona nigdy ani opłat od żeglugi, ani też ceł przechodowych pobierać nie będzie.

Dozór policyjny i celny na tejże przestrzeni stosować się będzie do postanowień umowy zawartej równocześnie z traktatem niniejszym między obudwoma państwami, co do dozoru policyjnego i celnego na rzekach granicznych.

Artykuł 5.

Granica lądowa między Bawaryją i Austryją przy Passau na prawym brzegu Dunaju i rzeki Inn, od Kreiselstein aż do ujścia rzeki Inn, utrzymaną będzie na przyszłość w taki sam sposób, jak była przy wspólnem obchodzeniu granic dnia 1. Września 1818, o ile w skutku postanowień art. 6. lit. *B.* cyf. 3. nie zajdzie zmiana w takowych.

Artykuł 6.

W związku z przepisami art. 1., 2. i 5., tudzież końcem uchylenia niektórych niedogodności w biegu wspólnych linij granicznych, zgadzają się obydwa państwa na następujące ustąpienia i wyrównania wzajemne:

A. Austryja ustępuje koronie bawarskiej część kraju, wciskającą się w terytoryjum bawarskie, tak zwaną Spitz am Hallthurme, ze wszystkiemi prawami do tego należącemi, w takiej rozciągłości, iż na przyszłość stanowić będzie granicę lądową na tej przestrzeni, linija na prawej stronie gościńca (w kierunku od Berchtesgaden do Reichenhall), wychodząc od punktu granicznego na tak zwanym Fuchsstein, a odtąd w kierunku równoległym z gościńcem, postępując z biegiem rzeki zwanej Röthelbach, aż do miejsca, zkąd w kierunku prostym pociągnąć się da linija do domu celnego bawarskiego między słupami granicznemi nr. XLVI i XLV ku granicy sądu krajowego Reichenhall.

B. Bawaryja zaś ustępuje Austryi:

1. Część kraju wciskającą się w terytoryjum austryjackie, tak zwany gościniec Freistrasse pod *Marzoll* między *Grossgemain* i górą zwaną Walserberg w ten sposób, iż rzeczony gościniec Freistrasse na przyszłość do obrębu austryjackiego należeć, a granica (w kierunku od Grossgemain do góry Walserberg) po lewej stronie tegoż gościńca bieżeć będzie.

Insbesondere soll den baierischen Angehörigen, deren Eigenthum und Besitzungen auf den, fortan unter österreichischer Hoheit stehenden Inseln, Auen und Anschütten in und an der gedachten Donaustrecke sich befinden, der von allen Zöllen und Abgaben freie Bezug der Erzeugnisse des Bodens verbleiben.

Artikel 4.

Auf der, in dem Artikel 1 bezeichneten Stromstrecke sollen von keinem Theile weder Schifffahrts-Abgaben, noch Durchgangszölle jemals erhoben oder eingeführt werden.

Die polizeiliche und Zollaufsicht auf derselben richtet sich nach den Bestimmungen der gleichzeitig mit gegenwärtigem Vertrage wegen der polizeilichen und Zollaufsicht auf den Grenzflüssen zwischen den beiden Staaten getroffenen besonderen Uebereinkunft.

Artikel 5.

Die Landesgrenze zwischen Baiern und Oesterreich bei Passau auf dem rechten Ufer der Donau und des Inn vom Kreitelsteine bis zum Anschlusse an den Inn soll, soweit nicht in Folge der Bestimmung des Artikels 6, lit. B. Ziffer 3, daran eine Aenderung eintritt, dergestalt aufrecht erhalten werden, wie sie sich bei der gemeinsamen Grenzbegehung am 1. September 1818 vorgefunden hat.

Artikel 6.

Im Zusammenhange mit den Bestimmungen der Artikel 1, 2 und 5 und um zugleich einige Uebelstände im Zuge der gemeinsamen Grenzlinie zu beheben, werden von beiden Staaten die nachstehenden gegenseitigen Abtretungen und Ausgleichungen zugestanden:

A. Oesterreich überläßt an Baiern die Hoheit über den, einen Einschnitt in das baierische Territorium bildenden Gebietstheil des sogenannten Spitz am Hallthurm mit allen davon abhängigen Rechten in dem Masse, das künftig eine Linie rechtseitig der Strasse (in der Richtung von Berchtesgaden nach Reichenhall) von dem Grenzpunkte am sogenannten Fuchssteine ausgehend und von da in paralleler Richtung mit der Strasse dem Laufe des Röthelbaches bis dahin folgend, wo sich von demselben aus in gerader Richtung eine Linie auf das baierische Mauthhaus zwischen den Grenzsteinen Nr. XLVI und XLV nach der Grenze des Landgerichtes Reichenhall ziehen läßt, auf dieser Strecke die Landesgrenze bilden soll.

B. Baiern dagegen überläßt an Oesterreich:

1. Den, einen Einschnitt in das österreichische Territorium bildenden Gebietstheil der sogenannten Freistrasse nächst Marzoll, zwischen Großgemain und dem Walserberge, dergestalt, daß diese Freistrasse künftig zum österreichischen Gebiete gehören und die Grenze (in der Richtung von Großgemain zum Walserberge) linkseitig dieser Strasse laufen soll;

2. Część kraju pod Almwehr przy „hangenden Stein“ w ten sposób, iż rzeczone Almwehr wraz z okręgiem na plac budowniczy i na skład materyjałów przeznaczony, wyżej onegoż do państwa Austryjackiego należeć będzie.

3. Część obrębu weiskająca się w obręb austryjacki tak zwana Kreuterleiten, obok Innstadt przy Passau w ten sposób, iż na przyszłość linija prosta łącząca teraźniejsze słupy graniczne 12 i 16, granicę wspólną stanowić będzie.

Artykuł 7.

Każde z państw kontraktujących ustępuje drugiemu państwu wraz z wspomnionemi w art. 6 częściami obrębu swego, także służące mu na tychże regalia i własność dóbr rządowych. Pod względem niniejszego nabytku dochodów państwa i własności albo też przestrzeni, nie będzie ani obliczenia, ani wyrównania, nie tylko przy tych ustąpieniach, ale też i względnie postanowień art. 1. i 2.

Osobom prywatnym, równie jak gminom i fundacyjom, pozostawia się bez wyjątku i przeszkody wolny od wszelkich ceł i opłat użytek własności tak ruchomej, jakoteż nieruchomej, która w skutku traktatu niniejszego przeszła pod inne panowanie.

Poddanym i ich familijom osiadłym na odstąpionych częściach kraju, zostawia się wolność powrotu do państwa, do którego dotąd należeli, w przeciągu lat dziesięciu.

Artykuł 8.

Linije graniczne ustanowione na mocy art. 1. i 5. traktatu niniejszego, a w celu przeprowadzenia art. 6. bliżej oznaczyć się mające, będą zaraz po zamianie ratyfikacyj onegoż przez Pełnomocników i inżynijerów austryjackich i bawarskich wspólnie wymierzone i nakreślone.

Wspólny rys takowych podanym będzie do potwierdzenia obudwu rządów, a następnie uskutecznić się ma rozgraniczenie według nowej linii granicznej, z wyjątkiem koryta Dunaju.

Artykuł 9.

Traktat niniejszy przedłożonym zostanie natychmiast z każdej strony do najwyższej ratyfikacyi, a zamiana dokumentów ratyfikacyjnych nastąpi w Wiedniu najdalej w przeciągu 4 tygodni od dnia dzisiejszego licząc.

Działo się w Wiedniu dnia drugiego Grudnia roku tysiąc ośmset pięćdziesiątego pierwszego.

(L. S.) F. Schwarzenberg m. p., F. M. L. **(L. S.)** Hrabia **Lerchenfeld** m. p.
(L. S.) J. Baumgartner m. p.

2. den Gebietstheil nächst der Almwehr beim hangenden Steine, dergestalt, daß diese Almwehr nebst einem Rayon für einen Werk- und Material-Lagerplatz oberhalb derselben zum österreichischen Gebiete gehören soll;

3. die einen Einschnitt in das österreichische Gebiet bildende sogenannte Kreuterleiten, nächst der Innstadt von Passau, dergestalt, daß künftig eine, die beiden jetzigen Grenzsteine 12 und 16 verbindende gerade Linie die gemeinsame Grenze zu bilden hat.

Artikel 7.

Jeder der beiden kontrahirenden Staaten überläßt zugleich mit den, im Artikel 6 erwähnten Gebietstheilen auch die ihm auf denselben zustehenden Regalien und das Domainen-Eigenthum dem anderen Staate. Eine Aufrechnung oder Abgleichung in Ansehung des gegenseitigen Erwerbes an Staatsrenten und Eigenthum oder an Flächenraum soll weder bei diesen Abtretungen, noch bezüglich der Bestimmungen der Artikel 1 und 2 stattfinden.

Den Privatpersonen, sowie den Gemeinden und Stiftungen soll der freie Genuß ihres liegenden und beweglichen Eigenthums, welches in Folge gegenwärtigen Vertrages unter andere Landeshoheit kommt, ohne Ausnahme oder Hinderniß und frei von allen Zöllen und Abgaben gestattet werden.

Den auf den abgetretenen Gebietsparzellen ansässigen Unterthanen sammt ihren Familien bleibt der freie Rücktritt in den Staat, welchem sie bisher angehörten, innerhalb zehn Jahren vorbehalten.

Artikel 8.

Die Grenzlinien, wie solche gemäß Artikel 1 und 5 des gegenwärtigen Vertrages festgesetzt und zur Ausführung des Artikels 6 noch näher festzusetzen sind, sind sogleich nach Ratifikazion desselben von österreichischen und baierischen Bevollmächtigten und Ingenieurs gemeinschaftlich zu bestimmen und aufzunehmen.

Die gemeinschaftliche Aufnahme ist der Genehmigung der beiden Regierungen zu unterstellen und daraufhin die Vermarkung der neuen Grenzlinie, mit Ausnahme jener im Thalwege der Donau, zu vollziehen.

Artikel 9.

Der gegenwärtige Vertrag soll alsbald von jeder Seite zur Allerhöchsten Ratifikazion vorgelegt, und die Auswechslung der Ratifikazions-Urkunden längstens innerhalb vier Wochen, vom heutigen Tage an gerechnet, zu Wien vollzogen werden.

So geschehen zu Wien am zweiten Dezember des Jahres Eintausend achthundert fünfzig und eins.

(L. S.) F. Schwarzenberg m. p. FML. **(L. S.) Graf v. Lerchenfeld** m. p.
(L. S.) A. Baumgartner m. p.

Artykuł osobny.

(Do Artykułu 5).

Jeżeliby dla ulżenia w wzajemnym dozorze granic i w celu uprawy dóbr linijami granicznemi przeciętych, położonych wzdłuż granicy ustanowionej w art. 5. potrzebnemi były dalsze wyrównania, takowe uskutecznione będą za wzajemnem porozumieniem.

Powyższy artykuł osobny będzie mieć tę samą moc, jak gdyby był zamieszczony słowo w słowo w traktacie głównym podpisanym na dniu dzisiejszym, z którym jednocześnie zaratyfikowanym zostanie.

W dowód czego Pełnomocnicy akt niniejszy podpisali i na nim pieczęcie swoje wycisnęli.

Działo się w Wiedniu dnia drugiego Grudnia roku tysiąc ośmset pięćdziesiątego pierwszego.

(L. S.) F. Schwarzenberg m. p., F. M. L. **(L. S.)** Hrabia **Lerchenfeld** m. p.
(L. S.) J. Baumgartner m. p.

My, po rozważeniu wszystkich punktów niniejszego układu, zatwierdzamy takowy i przyrzekamy Naszem słowem Cesarskiem za Nas i Następców Naszych, iż takowego w całej jego treści dopełnimy i dopełnić rozkażemy.

W dowód czego akt niniejszy własnoręcznie podpisaliśmy, i na nim pieczęć Naszą Cesarską wycisnąć rozkazaliśmy.

Działo się w Naszem Cesarskiem głównem i stołecznem mieście Wiedniu dnia 5. Stycznia roku Pańskiego tysiąc ośmset pięćdziesiątego drugiego, Naszego panowania w roku czwartym.

Franciszek Józef.

Schwarzenberg m. p.

Z rozkazu Jego Cesarsko-Królewskiej
Apostolskiej Mości:

J. Vesque a Püttlingen m. p.
Konsylijarz nadworny i ministeryjalny.

Separat-Artikel.

(Zu Artikel 5.)

Sollten zur Erleichterung der gegenseitigen Grenzbewachung und der Bewirthschaftung der durch den Grenzzug durchschnittenen Güter längs der im Artikel 5 festgesetzten Grenze weitere Ausgleichungen nöthig seyn, so werden sie im gegenseitigen Einverständnisse getroffen werden.

Der vorstehende Separat-Artikel soll ebenso giltig seyn, als wenn er Wort für Wort in den heute unterzeichneten Hauptvertrag eingerückt wäre, auch soll er zu gleicher Zeit mit demselben ratifizirt werden.

Zu Urkunde dessen haben die Bevollmächtigten diesen Akt unterzeichnet und ihm ihre Insiegel beigedrückt.

So geschehen zu Wien am zweiten Dezember des Jahres Eintausend achthundert fünfzig und eins.

(L. S.) F. Schwarzenberg m. p., FML. **(L. S.) Graf v. Lerchenfeld** m. p.
(L. S.) A. Baumgartner m. p.

haben Wir nach Prüfung sämmtlicher Bestimmungen dieses Vertrages denselben gutgeheißen und genehmiget, versprechen auch mit Unserem kaiserlichen Worte für Uns und Unsere Nachfolger, denselben seinem ganzen Inhalte nach getreu zu beobachten und beobachten zu lassen.

Zu dessen Bestätigung haben Wir gegenwärtige Urkunde eigenhändig unterzeichnet, und selber Unser kaiserliches Insiegel beifügen lassen. .

So geschehen in Unserer kaiserlichen Haupt- und Residenzstadt Wien am 5. Jänner im Jahre des Herrn Eintausend achthundert fünzig zwei, — und Unserer Reiche im Vierten.

Franz Joseph m. p.

F. Schwarzenberg m. p.

Auf Seiner Majestät Allerhöchsten Befehl:
J. Vesque v. Püttlingen m. p.
k. k. Hof- und Ministerialrath.

197.

Protokół wymiany ratyfikacyi do powyższych traktatów rządowych.

(Dziennik praw państwa, część XXXVIII., nr. 131, wydana dnia 23. Czerwca 1852),

Niżej podpisani zgromadzili się w dniu i roku niżej wymienionym w celu uskutecznienia wymiany dokumentów ratyfikacyjnych traktatów, podpisanych w Wiedniu na dniu 2. Grudnia 1851 r. przez Pełnomocników Ich Mości:

Najjaśniejszego Cesarza Austryi,

i

Najjaśniejszego Króla Bawaryi,

a tyczących się:

1) żeglugi na Dunaju i jego rzekach bocznych;

2) niektórych stosunków terytoryjalnych i granicznych;

3) środków do wykonywania policyi i dozoru celnego na rzekach granicznych.

Zanim jeszcze podpisani przystąpili do tegoż aktu, zgodzili się na to, ażeby następne postanowienia i wyjaśnienia trzech traktatów rzeczonych, zamieszczone zostały w protokóle niniejszym wymiany ratyfikacyj i porozumieli się w tem, że rzeczone postanowienia tę samą moc i ten sam skutek mieć będą, jak gdyby były objęte w rzeczonych traktatach.

Co do traktatu o żegludze na Dunaju i jego rzekach bocznych:

Oświadcza się niniejszem, iż obadwa rządy kontraktujące, odnośnie do art. 8. lit. *a)* traktatu o żegludze, wzajemnie na to się zgadzają, iż statki służące do transportu nigdy podlegać nie będą opłacie cła wchodowego.

Tylko statki drewniane, wstępujące i jadąc z wodą w obręb jednego z państw kontraktujących, podlegać będą opłacie cła wchodowego, jeżeli w stosownym przeciągu czasu na powrót wywiezionemi nie zostaną; jednakże w takim razie tylko jako drzewo wyrobowe opłacane będą.

Co do traktatu względem stosunków terytoryjalnych i granicznych:

Bieg granicy ustanowiony w art. 6. lit. *A.* traktatu o wyrównaniu terytoryjów, przyznany został ze strony ces. austryjackiej, na podstawie oświadczenia rządu król. bawarskiego, iż zakupi tak zwany „Schwarzbacher Hof“ położony po prawej stronie gościńca, prowadzącego z Berchtesgaden do Reichenhall,

197.

Ratifikazions-Auswechslungs-Protokoll zu den vorstehenden Staats-Verträgen.

(im Reichs-Gesetzblatte, XXXVIII. Stück, Nr. 131, ausgegeben am 23. Juni 1852),

Die Unterzeichneten sind heute am unten bezeichneten Tage und Jahre zusammengetreten, um die Auswechslung der Ratifikazions-Instrumente der von den Bevollmächtigten Ihrer Majestäten

des Kaisers von Oesterreich

und

des Königes von Baiern

am 2. Dezember 1851 zu Wien unterfertigten Verträge, betreffend:

1. die Schifffahrt auf der Donau und ihren Nebenflüssen,

2. einige Territorial- und Grenzverhältnisse, und

3. die polizeilichen und Zoll-Aufsichtsmaßregeln auf den Grenzflüssen — vorzunehmen.

Bevor die Unterzeichneten zu diesem Akte vorgegangen, haben sie sich geeiniget, die nachfolgenden Bestimmungen und Erläuterungen zu den benannten drei Verträgen mit der Verabredung in das gegenwärtige Ratifikazions-Auswechslungs-Protokoll aufzunehmen, daß die fraglichen Bestimmungen dieselbe Kraft und Wirkung haben sollen, als ob sie in die erwähnten Verträge aufgenommen wären.

Hinsichtlich des Vertrages über die Schifffahrt auf der Donau und ihren Nebenflüssen:

Es wird hiemit erklärt, daß beide kontrahirende Regierungen in Beziehung auf Artikel 8, lit. a), des Schifffahrtsvertrages gegenseitig damit einverstanden sind, daß Wasserfahrzeuge, welche zum Transporte dienen, zu keiner Zeit einem Einfuhrzolle unterworfen werden dürfen.

Nur hölzerne Fahrzeuge, welche in der Thalfahrt in das Gebiet eines der beiden kontrahirenden Staaten eintreten, können auch, wenn sie zum Transporte dienen, dem Einfuhrzolle unterzogen werden, wenn sie nicht binnen einer angemessenen Frist wieder ausgeführt werden; jedoch sind sie in diesem Falle nur als Werkholz zu verzollen.

In Betreff des Vertrages über einige Territorial- und Grenzverhältnisse:

Der Grenzzug, wie solcher in dem Artikel 6, lit. A, des Vertrages wegen der Territorial-Ausgleichung festgesetzt ist, ist von kaiserlich-österreichischer Seite auf Grund der Erklärung der königlich-baierischen Regierung zugestanden worden, den rechter Seits der Strasse von Berchtesgaden nach Reichenhall gelegenen Schwarzbacher Hof auf ihre

zniesie budynki jego i nie postawi żadnych budynków na przestrzeni granicy między gościńcem prowadzącym z Berchtesgaden do Reichenhall.

Według nowszych wiadomości udzielonych ze strony bawarskiej, rząd bawarski już zakupił przechodzący pod jej panowanie tak zwany „Schwarzbacher Hof" i czyni się obowiązanym znieść budynki tejże posiadłości chłopskiej w przeciągu trzech miesięcy, licząc od dnia protokołu niniejszego.

W skutek tego, przeniesienie zwierzchnictwa nad posiadłościami tak zwanego „Schwarzbacher Hof" na Bawaryję, uskutecznione będzie na zasadzie art. 6. lit. *A.* w przeciągu 4 tygodni.

Poczem gdy wspomnione na wstępie instrumenta ratyfikacyjne zostały sprawdzone i znalezione w dobrej i należytej formie, podpisani przystąpili do ich wymiany w sposobie zwyczajnym.

W dowód czego podpisali niniejszy protokół w dwóch równobrzmiących egzemplarzach, i wycisnęli na nim pieczęcie swoje.

Działo się w Wiedniu dnia 14. Maja 1852.

(L. S.) Hrabia **Buol-Schauenstein** m. p. **(L. S.)** Hrabia **Lerchenfeld** m. p.
(L. S.) **J. Baumgartner** m. p.

198.

Rozporządzenie Ministerstwa finansów z dnia 25. Czerwca 1852,

(Dziennik praw państwa, część XL., nr. 133, wydana dnia 27. Czerwca 1852),

którem się obwieszcza, jakie należytości żeglugowe zniesione zostają od 1. Lipca 1852 na przestrzeni Dunaju, od granicy bawarskiej aż do Węgier i na rzekach bocznych tejże.

Według artykułu 7. traktatu żeglugi, obwieszczonego w Dzienniku praw państwa i rządu z dnia 23. Czerwca t. r. pod nr. 128 *), zniesione zostają na Dunaju od granicy bawarsko-wirtembergskiej aż do Węgier, tudzież na rzekach bocznych spławnych tejże samej przestrzeni wszelkie cła wodne, jakie dotąd istniały, tudzież wszelkie inne pod jakiembądź nazwiskiem znane opłaty ciążące na żegludze, wyjąwszy te, które w artykule 8. rzeczonego traktatu wymienione są, jako nie objęte między należytościami zniesionemi.

Z uwagą na wspomnione artykuły traktatu podaje się do powszechnej wiadomości, iż zacząwszy od 1. Lipca 1852 r., pobierane dotąd na wyżwymie-

---

*) Obacz powyżej nr. 194.

Kosten anzukaufen, dessen Gebäude rasiren und auf der Grenzstrecke zwischen der Strasse von Berchtesgaden nach Reichenhall und dem Röthelbache neue Gebäude nicht errichten zu lassen.

Neuerlichen, baierischer Seits erfolgten Mittheilungen gemäß, ist der Ankauf des, an Baiern übergehenden Schwarzbacher Hofes durch die königlich-baierische Regierung bereits bewirkt worden, und Letztere macht sich hiemit verbindlich, die Gebäude dieses Bauernhofes binnen drei Monaten, vom Tage dieses Protokolles an gerechnet, rasiren zu lassen.

Es hat daher die Ueberweisung der Hoheit über die Eingehörungen des Schwarzbacher Hofes nach Maßgabe des Vertrags-Artikels 6, lit. A, an Baiern binnen der Frist von vier Wochen stattzufinden.

Nachdem hierauf die Eingangs erwähnten Ratifikazions-Instrumente geprüft und in guter und gehöriger Form befunden worden, sind die Unterzeichneten zu deren Auswechslung in üblicher Weise geschritten.

Zur Urkunde dessen haben sie das gegenwärtige Protokoll in zwei gleichlautenden Exemplaren mit ihrer Namensfertigung versehen, und demselben ihre Insiegel beigedrückt.

So geschehen zu Wien den 14. Mai 1852.

(L. S.) Gr. Buol-Schauenstein m. p. **(L. S.) Graf v. Lerchenfeld** m. p.
(L. S.) A. Baumgartner m. p.

198.

Erlaß des Finanzministeriums vom 25. Juni 1852,

(im Reichs-Gesetzblatte, XL. Stück, Nr. 133, ausgegeben am 27. Juni 1852),

womit bekannt gemacht wird, welche Schiffahrtsgebühren auf der Donaustrecke von der baierischen Grenze bis Ungarn und auf den Nebenflüssen dieser Stromstrecke mit erstem Juli 1852 aufgehoben sind.

Nach dem Artikel 7 des, im Reichsgesetz- und Regierungsblatte vom 23. Juni d. J., unter Nr. 128 *) bekannt gemachten Schifffahrtsvertrages werden auf der Donau von der baierisch-würtembergischen Grenze bis Ungarn, sowie auf den schiffbaren Nebenflüssen dieser Stromstrecke sämmtliche bisher bestandenen Wasserzölle, sowie alle anderen unter was immer für Namen bekannten Abgaben, womit die Schifffahrt belastet war, aufgehoben, mit Ausnahme jener, welche im Artikel 8 dieses Vertrages als unter den aufgehobenen Gebühren nicht begriffen, aufgezählt sind.

Mit Rücksicht auf diese Vertragsartikel wird allgemein bekannt gemacht, daß vom ersten Juli 1852 angefangen, die bisher auf den bezeichneten Stromstrecken österreichi-

---

*) Siehe oben Nr. 194.

nionych przestrzeniach ze strony austryjackiej przy różnych urzędach, a mianowicie: Braunau, Schärding, Obernberg, Wernstein, Frauenstein, Engelhardszell, Struden, Ybbs, Stein, Nussdorf i Theben, pod różnemi nazwiskami należytości żeglugowe, jako to: *cło wodne*, *promowe*, *dodatek do promowego*, *cła lądowe*, *stacyjne*, *końskie*, *końskie wodne*, na przyszłość pobierać się *nie* będą.

Zaś tak zwane *przyczepne* pobierać się będzie od owych statków i tratew, które w miejscach do lądowania przeznaczonych rzeczywiście się przyczepiają do brzegu, gdzie dotąd należytość ta opłacaną bywała, (t. j. w Engeldhardszell, Linzu, Nussdorfie i w Wiedniu), tudzież pobierać się będzie także i na przyszłość należytość *od wywieszania chorągwi*, ostrzegającej w okolicach wiru i odmętu około Grein, według dotychczasowego wymiaru.

Baumgartner m. p.

scher Seits bei verschiedenen Aemtern, als: Braunau, Schärding, Obernberg, Wernstein, Frauenstein, Engelhardszell, Struden, Ybbs, Stein, Nußdorf und Theben unter verschiedenen Benennungen, als: Wasserzoll, Zillenrecht, Zillenaufschlag, Bodenrecht, Stazionszoll, Pferdemauth, Wasser-Roßmauth, eingehobenen Schifffahrtsgebühren nicht ferner eingehoben werden.

Dagegen wird das Haftgeld von jenen Fahrzeugen oder Flössen, welche sich auf den Anlandeplätzen wirklich an Haft legen, an den Orten, wo bisher die Entrichtung dieser Gebühr stattfand (als: in Engelhardszell, Linz, Nußdorf und Wien), ferner die, für die Aussteckung der Warnungsfahne in der Gegend des Wirbels und Strudels bei Grein bemessene Fahnen-Aussteckgebühr, nach dem bisherigen Ausmasse auch in der Zukunft eingehoben werden.

Baumgartner m. p.

